Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 254. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, NOVEMBER 18, 1977 No. 254. VOL. LXXXIV.

УНС ПРОПОНУЄ НОВЕ І ВИЇМКОВО КОРИСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ

Джерзі Ситі. — З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що цього місяця ця наша найбільша суспільно-громадська і братерсько-забезпеченева установа вводить в користування нову і надзвичайно корисну форму забезпечення для дітей і молоді від народження до 15-го року життя. Цим виїмково корисним родом забезпечення для дітей і молоді є нова молодеча термінова грамота з одноразовою вкладкою та з автоматичною зміною наклясу Р-65, себто життєве забезпечення з вкладками до 65-го року життя. Основні дані про цей рід забезпечення такі:

Вік: Видається грамоти на це забезпечення для дітей у віці від народження до 15-го року життя.

Сума забезпечення: 1,000 дол. термінового забезпечення до 23-го року життя та 5,000 дол. опісля.

Вкладки: одноразова вкладка в сумі 75.00 долярів за 1,000 долярів забезпечення, яку вплачується при видачі грамоти і без дальших вкладок аж до 23-го року життя. За дальше забезпечення на ціле життя на суму 5,000 долярів, платну по смерти з вкладками до 65-го року життя, вклад ка виносить 75.00 долярів річно.

Ґарантовані можливості забезпечення: мавши таке забезпечення, можна набути додаткові грамоти забезпечення на суми не вищі від грамоти Р-65, себто по 5,000 долярів або менше, без доказів стану здоров'я в такому часі:

1. В річниці видачі грамоти у віці 25, 28, 31, 37 і 40 років життя;
2. З нагоди одруження забезпеченого;
З нагоди народження дитини забезпеченого)
4. З нагоди законного адоптування дитини забезпеченим.

Загальна сума всіх тих додаткових грамот не може перевищувати п'ятикратної суми основної грамоти Р-65, себто загальна сума всіх цих додаткових грамот не може бути більша, як 25,000 долярів.

Зворотні вартості: грамота має, після досягнення 25-го року життя такі зворотні вартості, як: грошові звороти, частинно виплачене забезпечення і безплатне продовження забезпечення.

Позички: забезпечений може на підклад своєї грамоти дістати в УНСоюзі відповідну позичку.

Дивіденди: нова грамота гарантує виплату дивіденди, починаючи від 25-го року життя забезпеченого.

Це головні властивості введеної УНСоюзом нової молодечої термінової грамоти. Секретарям Відділів УНС в ЗСА і Канаді вже вислано відповідні інформаційні матеріяли відносно цього нового і надзвичайно корисного роду забезпечення для дітей і молоді в УНСоюзі і зацікавлені цим забезпеченням батьки повинні в цій справі звертатися до секретарів місцевих Відділів УНС або безпосередньо до Головної Канцелярії УНС в Джерзі Ситі.

Стейт Ню Йорк признає середньошкільний кредит за українську мову

Рочестер (Роман Трач). — Вже від трьох років у стейті Ню Йорк учні середніх американських шкіл можуть отримати „кредит" за знання української мови. Цей кредит їм зараховується на рівні з другими чужими мовами. Щоб його отримати, учні мусять здати т. зв. „ріджен с" іспит з української мови, тобто письмовий державний іспит, що його учні пишуть під кінець червня. Цей іспит можна писати лише в американській середній школі і лише деякі школи мають право його давати. Це — школи, в яких працює учитель-українець, що добре знає українську мову і в якій є учні охочі такий іспит брати, — незалежно чи вони ходять теж і до української школи чи ні. Під сучасну пору три школи мають право давати українські іспити: в Олбані, в Боффало та в Рочестері. Учні з інших шкіл та місцевостей можуть приїхати до повищих шкіл і там брати іспит — за попередньою згодою директора їхньої американської школи (це є лише формальність).

Однією з проблем у зв'язку з тими іспитами є їхня підготовка: кожного року треба виготовити нові іспити згідно з приписами департаменту освіти, з дуже специфічними формами питань. Щоб цю працю виконати для іспитів з інших мов, працюють платні державні комісії на протязі цілого року. Ми, українці, однак, якщо хочемо такі іспити мати, мусимо самі їх безплатно виготовити і своєчасно переслати до департаменту освіти. Це тому, що українська мова не є однією з офіційних чужих мов, що їх викладають в середніх школах. Отже, це залежить виключно від нас самих чи матимемо такі іспити, чи ні. Це, що ми добилися права такі іспити підготовити і давати, є заслугою інж. Михайла Гереця та вчителів школи українознавства в Олбані. Вони теж випрацювали і перші іспити. Пізніше їм до допомоги прийшли українські вчителі з Боффало (Богдан Бейгер) та з Рочестеру (Надя і Роман Трач). В червні ц. р. д-р Р. Трач був обраний одним із заступників голови Шкільної Ради УККА і взяв на себе обов'язок координації праці над підготовкою „ріджен с" з української мови на 1978 р. Оцим закликаємо до співпраці всіх охочих осіб, бо робота велика, а працівників мало. За докладнішими інформаціями треба звертатися прямо до д-р Трача:

Roman Tratch,
1747 Scribner Rd.
Penfield, N. Y. 145.26

В неділю в Ню Йорку відбудеться прем'єра „Івана Вишенського"

Ню Йорк. — Цієї неділі, 20-го листопада, в 4-ій год. по пол. „Студія Мистецького Слова" Лідії Крушельницької в залі Фешин Інституту при 227 Захід 27-ма вулиця в Ню Йорку поставить драматизовану поему Івана Франка „Іван Вишенський" та „Дійство про Кожного" — мораліте невідомого англійського автора з XVI століття, що його на українську мову переклав Зенон Тарнавський.

Ролі виконують молоді актори „Студії Мистецького Слова". Постава — Лідії Крушельницької. До співпраці вона запросила відомих фахівців з різних ділянок мистецтва: музика — Ігор Соневицький, хореографія — Рома Прийма -Богачевська, оформлення і костюми — Марійка Шуст, освічення — Юрко Гречило, інспектор сцени — Володимир Папуга.

УКРАЇНСЬКА ТА ІНШІ ГРУПИ МАСОВИМИ ДЕМОНСТРАЦІЯМИ З НАГОДИ СОВЄТСЬКОЇ ВИСТАВКИ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ „СКИДАЮТЬ МАСКУ КОМУНІСТИЧНОГО САТАНИ"

Лос Анджелес. — Сотні демонстрантів різних етнічних груп, включно з українською, зустріли тут відкриття тритижневої совєтської виставки в суботу, 12-го листопада, гучною маніфестацією, яка в першому дні завершилась прилюдним спаленням совєтського прапору.

До репортажу про демонстрантів пера Мері Бет Мурріл щоденник „Лос Анджелес Гералд Екзамінер" з 13-го листопада долучив тришпальтове фото, яке відтворює спалення совєтського прапору о. Степаном Галиком, парохом місцевої української православної церкви.

Фото з першої сторінки щоденника „Лос Анджелес Гералд-Екзамінер" показує спалення совєтського прапору о. Степаном Галиком, парохом місцевої української православної церкви, під час масової демонстрації в день відкриття совєтської виставки в „Конвеншен Сентер" в Лос Анджелесі.

Як уже інформовано, Комітет Оборони В. Мороза у Філядельфії і організація „Смолоскип" вислали до Лос Анджелесу чотирьох молодих представників із завданням допомогти місцевій громаді в переведенні протестаційних акцій у зв'язку з виставкою, яка відмічує 60-річчя большевицької революції в Росії. З рамени „Смолоскипу" туди поїхали Юрко Миськів, Орися Бурдяк і Петро Качмар, а з рамени Комітету Оборони В. Мороза — Зоряна Луцька.

Серед груп, які взяли участь в демонстрації, щоденник „Гералд-Екзамінер" вичисляє, крім української, ще російську, жидівську, вірменську, литовську і естонську, а серед американських організацій, такі як Американська Молодь за Свободу, Республіканська Молодь, Коаліція Спротиву Совєтській Тиранії і навіть Товариство збереження китів, яке протестувало проти вбивання китів совєтами в міжнародних водах.

Кількадесят членів жидівської студентської групи в обороні совєтських жидів, в одягах подібних до тих, що їх носять політв'язні в СССР та з перев'язаними ланцюгами руками, проходжувалися поміж експонатами виставки в „Конвент Сентер", вимагаючи звільнення жидів і політв'язнів в СССР. Місцева жидівська громада має свою виставку побіч совєтської, яка знімками та інформаційною літературою відтворює переслідування жидів в СССР.

В першому дні виставки, що її згідно з інформаціями місцевої преси, відвідало 25,000 осіб, дійшло тільки до одної сутички, коли одна американка жидівського роду облила червоною фарбою одного із совєтських чиновників.

Ніколай Попов, совєтський речник, назвав демонстрацію „антисовєтською активністю і брехнею", — повідомляє газета. Він заперечив, що СССР не дозволяє дисидентам виїхати з СССР. „Ми додержуємось певних процедур і тому це забирає довше як у вас."

Речники поодиноких груп заявили, що протестаційні акції відбуватимуться кожного дня з наміром „скинути маску комуністичного сатани і показати світові справжнє обличчя Москви."

В БЕОҐРАДІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ВЗАЄМНІ ОБВИНУВАЧЕННЯ

Беоґрад, Юґославія. — Взаємні обвинувачення між американською і совєтською делеґаціями на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Беоґраді продовжуються і набирають на силі. У вівторок, 15-го листопада, представник Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій і рівночасно делеґат на Конференцію Сол С. Чайкін офіційно обвинувачував Совєтський Союз за порушення міжнародного поштово договору, прийнятого в Гельсінках. Конкретно йшлося про недоручення совєтською поштою запрошення для академіка Андрея Сахарова і п'ятьом іншим совєтським дисидентам, які, згідно з бажанням президента АФЛ-СІО Джорджа Міні, мали виступити з доповідями на річній Конвенції цієї робітничої спілки в Лос Анджелесі в грудні ц.р. Сол С. Чайкін, віцепрезидент АФЛ-СІО і президент Міжнародної Юнії Робітників жіночого одягу, заявив, що Совєтський Союз у тому випадку не тільки порушив Гельсінкську угоду, але також раніші міжнародні договори, прийняті і затверджені на форумі Організації Об'єднаних Націй, які говорять про вільний обмін листами між людьми в усьому світі. Відповідаючи на американські закиди, совєтський делеґат Вадім П. Логінов виступив з контробвинуваченням, заявляючи, що ЗСА у багатьох випадках порушують права своїх громадян.

Недоручення запрошення для Сахарова й інших совєтських відомих дисидентів викликало серед делеґатів в Беоґраді негодування і явні протести. Також, згідно з інформацією Державного департаменту, американська амбасада в Москві внесла формальний протест до міністерства закордонних справ СССР.

Американське обвинувачення і совєтське контробвинувачення є зразком обопільних засудів, добре відомих делеґатам і дипломатам в Беоґраді. Ці суперечності між американською і совєтською делеґаціями існують від самого початку другої фази Европейської Конференції. Східній бльок, після зміни своєї тактики, не відповідає тепер на поодинокі випадки порушення Гельсінкської угоди, але на обвинувачення відповідає обвинуваченням. „Замість діялогу, — заявив один з американських делеґатів, — ми маємо безвідповідальну поведінку і безпідставні обвинувачення Заходу".

КОНҐРЕСМЕНКА ФЕНВІК ВИЇХАЛА ДО БЕОҐРАДУ АКТИВІЗУЄ ОБОРОНУ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Вашінгтон. — Конґресменка Міллісен Фенвік з Ню Джерзі, відома із своїх виступів в обороні прав людини і українських політв'язнів, відлетіла минулого вівтірка, 15-го листопада, до Европи і там, після коротких затримок в Римі та Відні, візьме участь Беоґрадській конференції для перевірки приміщення Гельсінкських угод. Безпосередньо перед відлетом до Европи, конґресменка Фенвік сконтактувалася з вашінгтонською Українською групою сприяння Гельсінкським угодам в Україні та з Комітетом Оборони Валентина Мороза, жадаючи останніх інформацій про ситуацію в Україні та про українських політв'язнів. Обидві групи передали їй бажані інформації.

Конґресменка Міллісент Фенвік

В розмовах з Богданом Ясенем, секретарем вашінґтонської групи, та Ігорем Ольшанівським, представником Комітету Оборони В. Мороза в Ню Йорку, М. Фенвік звернула увагу на відносне послаблення акцій української громади в обороні Валентина Мороза.

„Перекажіть вашим провідникам і вашій громаді, що, хоча ми й наголошуємо справу Миколи Руденка і Олекси Тихого та їх приятелів з Київської групи, ми не сміємо забувати про Мороза, про Чорновола, Шухевича, Світличного, Караванського та інших, які караються в совєтських концтаборах," — заявила М. Фенвік, прирікаючи, що вона настоюватиме на винесення їхніх справ американською делеґацією на порядок нарад в Беоґраді.

Конґресменка Фенвік є членом спеціяльної Конгресової комісії слідкування за порушенням прав людини. Ця комісія була створена в 1975-му році і її очолює конгресмен Данте Фасселл. Комісія відбула ряд переслухань і перед нею свідчили такі дисиденти, як В. Буковський і Л. Плющ та провідні діячі етнічних груп в ЗСА, включно з проф. д-ром Л. Добрянським, президентом УККА. Комісія приготовила обширний звіт з переслухань і передала його американській делеґації на Београдську конференцію.

УККА відкриває у Вашінґтоні своє інформаційне бюро

Ню Йорк. — Цієї п'ятниці, 18-го листопада, в столиці країни у Вашінґтоні буде формально відкрите пляноване від довшого часу та вже остаточно влаштоване Українське Інформаційне Бюро (ця назва все ще тільки провізорична). Бюро приміщене в найбільш відповідному місці, бо практично в самому центрі інформацій, що ним є Крайова Пресова Будівля (Нешенел Пресс Білдінг) при 14-ій та „Ф" вулицях (північно-захід) в кімнаті ч. 1241. Церемоніяльне відкриття Бюра, тимчасовим директором якого є інж. Юрій Нестерчук, заплясноване на год. 2-гу по полудні в приявності членів Екзекутиви та ряд запрошених українських і американських особистостей, багато з яких — включно з попереднім і теперішнім президентами цієї Будівлі — вже заповіли свою участь. Провід УККА сподівається, що відкриття цього Бюра буде черговим поважним кроком в поширюванні української правди та в змаганні за її остаточну перемогу. Очевидно, що устаткування та вдержання і праця цього важливого і необхідного Бюра вимагатимуть поважних додаткових коштів і Екзекутива УККА очікує, що про це пам'ятатимуть усі платники Національного Датку, висилаючи свій цьогорічний Даток до Українського Народного Фонду УККА.

НОВИЙ ГОЛОВА ПУН Д-Р ДЕНИС КВІТКОВСЬКИЙ ПРО ЗАСЛУГИ СВОГО ПОПЕРЕДНИКА ДЛЯ ПЕРЕМОГИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ

Бавнд Брук, Н. Дж. — Минулої суботи, 12-го листопада, під час тризни після похорону на Українському Пантеоні померлого 4-го листопада в Торонті на 60-му році життя голови Проводу Українських Націоналістів св. п. Олега Штуля Ждановича, генеральний суддя ПУН д-р Зиновій Книш офіційно проголосив, що згідно з правильником Організації Українських Націоналістів пост Голови ПУН, з усіми правами і обов'язками, переймає дотеперішній перший заступник голови, д-р Денис Квітковський, який раніше, ще над відкритою могилою на цвинтарі, в прощальному слові з'ясував рівночасно і програму тепер уже ним очолюваної Організації Українських Націоналістів. У своєму прощальному слові д-р Денис Квітковський сказав:

Д-р Денис Квітковський

ПРОЩАЛЬНЕ СЛОВО

Після смерти двох Великих Полковників, волею членства на чолі ОУН і Українського Націоналістичного Руху став Олег Штуль-Жданович. Людина без авреолі своїх попередників, які були майже легендарними співтворцями Великого Національного Зриву українського народу, Олег Штуль гідно зайняв місце третього Голови Проводу Українських Націоналістів.

Стояв він на цьому видному і відповідальному пості від 1964 року. Під його проводом, у нових умовинах, Організація Українських Націоналістів дещо змінила стиль своєї праці, змінила в певній мірі стратегію і тактику визвольних змагань, залишивши непорушними ті вартості, на яких збудували її його великі попередники. Хоч, наприклад, наголос гасла „Нація понад усе" перенесено на „Україна є добром усіх її громадян", то всеж таки українська нація, як історично-культурна цінність, залишилася і на далі найвищою вартістю, за повну свободу якої змагається Організація Українських Націоналістів.

В час Другої світової війни, коли українські землі спливали своєю і чужою кров'ю, коли смертоносні язики полум'я злизували всяке життя з українського чорнозему, Олег був у перших лавах боєвиків Українських Похідних Груп Організації Українських Націоналістів і на згарищах столиці України — Києва, разом із своїми друзями Олегом Ольжичем, Оленою Телігою та іншими, будував нове українське життя у Свободі.

Роки підпільної боротьби в Україні закінчилися невдачею і Олег, як і тисячі інших, відступили на еміґрацію, щоб у нових умовинах, з нових баз готувати новий наступ на ворожі позиції в Україні.

Перебравши керму з рук св. п. полк. Мельника, Олег своїм лагідним, але не менш рішучим стилем провідника, здобув собі серця і уми не тільки членства Організації Українських Націоналістів і членства всього Українського Націоналістичного Руху, але й всієї української громадськости.

Продовжуючи політику своїх попередників, політику повсякчасної політично-революційної мобілізації та готовости кадрів Організації Українських Націоналістів, політику внутрішнього замирення, ідейного побратимства та консолідації всіх політично-визвольних

(Закінчення на ст. 4-ій)

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУВСЯ 12-ИЙ ДЕЛЕҐАТСЬКИЙ З'ЇЗД ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ УНР

Філядельфія. — У суботу, 12-го листопада ц. р., відбувся тут 12-ий Делегатський З'їзд Т-в Прихильників УНР, себто організації, яка морально і матеріяльно підтримує Державний Центр УНР на чужині. З'їзд, що його початок був передбачений на 10 год. вранці, розпочався з 2-годинним спізненням тому, що спеціяльно прибулий з Европи президент УНР в екзилі п. Микола Лівицький, у товаристві урядуючого голови УНРади Івана Кедрина-Рудницького, поїхали на православний цвинтар у Бавнд Бруку, де у церкві-пам'ятнику склали вислови співчуття вдові по сл. п. Олегові Штулеві-Ждановичеві та його наступникові д-рові Денисові Квітковському і голові ОДВУ проф. д-рові Б. Гнатюкові. Вони були на частині похоронної Богослужби та повернулися назад на З'їзд, а від УДЦентру промовляв над свіжою могилою член екзильного уряду д-р Антін Жуковський.

Проводила З'їздом Президія у складі: Антін Семенюк (Міннеаполіс) — голова, Микола Білок (Рочестер) — заступник і пані Василина Шраменко-Дашко та Олена Сердюк — секретарі. На вступі вислухано промову през. Миколи Лівицького, який палко закликав до зберігання у вільному світі соборницької державницької ідеї та до об'єднання довкола УДЦентру на чужині. Самостійницькі державні позиції повинні бути вихідною точкою для всіх конкретних дій. Теперішня міжнародна коньюктура несприятлива українській визвольній справі, проте, вона таки дає можливості діяльности для допомоги нашим землякам в Україні, для зв'язків з міжнародними чинниками і необхідної видавничої праці. Коли б УДЦентр розпоряджав більшими фондами — в усіх цих напрямках можна би діяти ширше і краще.

Із звітів членів Президії — голови інж. Павла Лимаренка, заступника голови Стефанії Букшованої (яка також їздила на похорон бл. п. Олега Штуля-Ждановича, тому спізнилася), скарбника Миколи Луценка і культурно-освітнього референта д-ра П. Клюка виходило, що

(Закінчення на ст. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Непорозуміння лівих

Кореспондент ,,Ню Йорк Таймсу'' в Парижі Джонатан Кенделл пише у тій газеті з 13-го листопада ц. р., що французький лівий табір переживає, як ніколи досі, затяжну кризу, хоч ще недавно виглядало, що виборча перемога в лютому 1978 року запевнена якраз за ними і що Жоржові Марше, лідерові французької Комуністичної партії, пощастило змонтувати нерозривну ліву коаліцію, проти якої не встояться найсильніші французькі політичні партії, які творять теперішній уряд і піддержують політику президента Валери Жіскара д'Естена. Коаліція, головну ролю у якій сповняли Жорж Марше і лідер найсильнішої французької Соціялістичної партії Франсуа Міттеранд, на смерть перестрашила була колись найсильніших де-голістів, які вже були готові вдаряти на тривогу і мобілізувати усі національні сили проти зорганізованого фронту лівих. Але у довшому процесі співпраці французьких соціялістів з комуністами виявилося, що сильна Соціялістична партія Міттеранда почала здобувати у цій лівій коаліції щораз то сильніші впливи і що вона, а не комуністи, як спочатку думалося, домінуватиме у цій дещо дивній унії. Ці познаки домінації, очевидно, викликали переполох не тільки серед комуністів, які збиралися вести перед у виборах, але також серед дрібних соціялістичних партій різного забарвлення, які побачили, що у такій спілці ,,двох великих'' (соціялістів і комуністів) їм нічого робити, бо ,,великі'' своїми політичними гаслами і розмахом праці цілком заглушують їхні гасла і їхню політичну програму. До того ж, мабуть під тиском кремлівських верховодів, серед французьких комуністів почали знову відігравати важливу ролю принципи і догми комунізму. Це виявилося зокрема при обговоренні політичної і соціяльної програми, яка мала стати програмою перемоги у лютневих виборах. Комуністичні вимоги націоналізації усіх більших підприємств і тяжкої та середньої індустрії не знайшли схвалення соціялістів, і ці вимоги були чи не останнім цвяхом в домовину, у якій поховано коаліцію лівих.

Французька, а також інша европейська преса, коментуючи закінчення медових місяців лівих французів, пише, що чималу ролю у провалі лівого альянсу відіграла Москва, яка не була зацікавлена такою спілкою лівих. Крім того, кремлівські диктатори вважають Міттеранда американським приятелем, ,,представником буржуазії'', який хоче використати лівий альянс для перебрання влади і повернення Франції до НАТО. В Совєтському Союзі побоювалися чимало, що французькі ліві, прийшовши до влади, можуть створити атмосферу пошанування політичних і громадських свобід, створити соціялістичний устрій ,,з людським обличчям'', невигідний для комуно-московських поневолювачів, які у своїй, до речі, єдиній у світі існуючій імперії, утискають не тільки осіб, але й цілі народи.

Тому не дивно, що дійшло до непорозуміння, а потім до цілковитого розбиття лівих. За кулісами цієї справи стояли московські п'ятиколонники.

Краще пізно, як ніколи

Крайова Асоціяція Освіти, найбільша організація американських вчителів, яка має біля 1.8 мільйона членів, недавно поінформувала, що по цілій країні замітний рух ,,повороту до підставових принципів'' у початковому і середньому шкільництві, тобто, по школах знову починають наголошувати граматику, табличку множення, вивчення напам'ять нових слів тощо. Разом з наголошуванням цих предметів всечастіше пригадують учням, що ,,наука вимагає тяжкої праці''.

Цей рух ,,повороту до підставових принципів'' треба вітати як дуже відрадне явище, бо протягом 1960-их і 1970-их років в шкільництві панував напрям: ,,вчити дітей тільки те, що їм подобається і що є доречним для даного учня''. Такий підхід до науки доводив до того, що великий відсоток випускників середніх шкіл фактично був напівписьменний.

Тепер вчителі в різних частинах ЗСА інформують Крайову Асоціяцію Освіти, що мали рацію ті педагоги, які твердили, що деякі підставові предмети, як читання, писання, рахунки тощо діти мусять примусово вивчати, і то вивчати напам'ять, чи подобається їм це, чи ні, і не зважаючи на те, чи учні вважають ці предмети ,,доречними''.

Реаґуючи на ці інформації від своїх членів, Крайова Асоціяція Освіти видала памфлет під назвою ,,Навчання — це тяжка праця'' і розіслала його вчителям і батькам. Там, між іншим сказано, що школа є інституцією навчання, а не приміщенням для розваги чи відпочинку, як кіно чи пляжа'' і підкреслено, що ,,школа — це місце праці, де учень одержує вдоволення з факту, що успішно виконав нелегку працю''.

Закінчується брошура такими словами: ,,Навчання — це тяжка праця і від неї залежить наше спільне майбутнє — майбутнє студентів, батьків, вчителів і цілого суспільства''.

Треба тільки вітати цей новий дух в американському шкільництві, який фактично є поворотом до традиційних методів навчання. Шкода, що цей поворот не розпочався раніше. Однак, як кажуть: ,,Краще пізно, як ніколи''.

Картер підтримує законопроєкт для зменшення безробіття

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер у понеділок, 14-го листопада, формально висловив свою підтримку для законопроєкту, який має за ціль зменшити рівень безробіття із теперішніх 7 відсотків цілої робочої сили країни до принаймні 4-ох відсотків у 1983-му році.

Законопроєкт, авторами якого є демократичний сенатор Гюберт Гомфрі з Міннесоти і демократичний конгресмен Авгуcтус Гокинс з Каліфорнії, не вимагає жадних специфічних заходів з боку виконавчої частини уряду, а тільки пропонує, щоб Президент кожного року, протягом наступних 5-ох років, встановляв ,,цілі щодо затруднення'', як теж накреслював ,,максимальний рівень безробіття'' та інформував про загальні економічні пляни країни, зокрема відносно рівня продукції американських фірм. Якщо

Іван Кедрин

КРАЙ ТА ЕМІҐРАЦІЯ

Проблема краю та еміграції існувала не тільки в українців і не тільки за нашої пам'яті, себто після Другої світової війни, вислід якої примусив масу українських людей шукати собі радше пристановище в інших країнах світу, аніж підпорядковувати себе окупаційному режимові в рідній країні. Від того українського ,,великогоісходу'' минуло поверх 30 років, підростає вже третє покоління і правильно твердять народжені вже поза Україною наші люди, з яких деякі вже мають власні родини, що і їхні батьки, втікачі, і вони самі — це вже не політичні емігранти, а поселенці. Проте, не в назві справа і не в тому, чи теорія ,,двох батьківщин'' може сповільнити процес природної асиміляції та зберегти дітей і внуків, які не бачили батьківщини батьків і дідів, у сантименті до України, — це окрема проблема, проблема збереження національної тотожности серед чужомовного середовища. Але всі ті вільні українські люди, які відчувають свій тісний духовий зв'язок з Україною, стежать за розвитком подій в Україні та вірні ідеалові вільної, ні від кого незалежної української держави, — якщо вони активні в українському громадсько-політичному житті — мусять усвідомити, як і що їм діяти, щоби сприяти здійсненню того ідеалу.

І тут маємо діло з різними баламутними концепціями. Від довших років ширять деякі наші земляки, ба й цілі групи, теорію, що українська політична еміграція, чи пак українське поселення у вільному світі має ,,іти в ногу'' з тими нашими земляками в Україні, які мають відвагу протиставитися тамошньому жорстокому режимові. Наші земляки в Україні вимагають більших людських прав, більшої громадянської свободи, більше прав для розвитку культури, вони вимагають свободи слова і друку, таврують насильницьку русифікацію і падуть самі та їхні родини жертвами тієї своєї відваги в умовинах режиму, який не дозволяє на будь-який, навіть найскромніший жест спротиву, критики, іншої думки. Є між отими відважними людьми й одиниці, які покликаються на статтю совєтської конституції, яка говорить про право ,,республік'' вийти із Совєтського Союзу. Але всі вони, всі члени руху спротиву в Україні, виходять з бази леґалізму, з леґальної бази, що нею можуть користуватися громадяни СССР і УССР — домагатися належних їм конституційних прав. Совєтська — недавно знову змінена, але в основі та сама — конституція становить теоретично єдину легальну базу, яка дозволяє нашим землякам боротися проти сучасного поярмлення. І всі ми, ,,буржуазні націоналісти'', далекі від того, щоби закликати наших земляків в Україні до таких актів, які дали б нагоду жорстокій владі, опертій на могутню військово-поліційну машину, ще більше переслідувати нарід, чи навіть переводити криваву масакру.

Але й тут починається — делікатно кажучи — непорозуміння. Якщо всі ми, українські політичні еміґранти (вільні поселенці), визнаємо існуючу в Україні владу за окупантську, — якщо ми визнаємо, що УССР не держава, а насправді тільки колонія Москви з псевдо-державною вивіскою, існуючою задля легшого панування, русифікації та господарської експлуатації, то у цьому нашому політичному світогляді нема місця на будь-який леґалістичний підхід до визвольної проблеми, чи — за модним висловом — до визвольних процесів в Україні. І це цілком логічно, це логічний висновок із основної правди, існуючої — як сказано на вступі цих завваг — за існування всіх політичних еміграцій у всесвітній історії: завдання народних провідників, чи взагалі всіх активних одиниць в краю і завдання вільних людей, які вийшли з краю, не захотівши жити під окупантським режимом, цілком інші, цілком різні. Люди з краю пристосовують свою боротьбу до обставин, — одні (майже виключно) виходять з леґальної бази, дехто допускається пів-леґальних актів (як перепачковування за кордон своїх ,,бунтарських'' листів до Верховного Совєту чи закликів до західньої публічної опінії), — про підпільно-революційний рух у теперішніх умовинах трудно говорити. Усі ж ті, що вважають владу в Україні за окупантську, мають за найперше завдання плекати самостійницьку політичну думку, протиставитися всяким співіснувальним проявам, протиставитися теж міжнародній теорії про потребу співіснування країн ,,з різною економічною системою'', — ми ж критикуємо детант, що тільки скріплює СССР. Ми не закликаємо до революції ані не прагнемо війни, але у розгляді всіх можливих шляхів розвитку подій в СССР та в міжнародному світі, не можемо виключити нічого, що може струснути панівним нині ладом на Сході Европи. Ніхто не міг передбачати, що ІІ-го березня 1917 року Волинський полк у Петрограді відмовиться стріляти до вуличних демонстрантів і започаткує революцію, що поклала край династії Романових. Нам треба зберігати символ української державности у постаті Українсько-

(Закінчення на ст. 6-ій)

Лев Яцкевич

УНІКАЛЬНА КНИГА

Добру прислугу нашій громаді і культурі робить ,,Свобода'' постійною рубрикою ,,Про нові Видання'', яку редагує д-р Лука Луців, інформуючи читачів періодичного про появи нових книжок, що становить під сучасну пору найбільш занедбану та недоцінювану вітку української культури.

Першого листопада ц.р. було обговорене в тій рубриці цінне та рідкісне видання науково-дослідного Інституту Липинського у Філядельфії, а саме ,,Листи Осипа Назарука до Вячеслава Липинського''. На жаль, з уваги на обмежене місце, д-р Л. Луців не мав змоги розгорнути повністю широкого полотна обговорюваних листів і через те читач не має повного уявлення про багатогранну тематику й проблематику цього епістолярного твору що належить перу одного з найбільш талановитих українських публіцистів, яким був без сумніву д-р Осип Назарук.

Кілька днів перед появою згаданої рецензії у ,,Свободі'' — я прочитав з великим зацікавленням цю книжку і хотів би доповнити цей огляд моїми враженнями. Як слушно відмітив редактор Луців, Назарука до Липинського цікаві тим, що в них читач находить те, чого не знайде в жадній історії.

І в цьому велика вартість Назарукових листів не тільки для істориків, чи соціологів, але для кожного, хто глибше цікавиться українським минулим і майбутнім. В цих листах, що займають 530 сторінок згаданої книжки, ділиться Назарук з Липинським своїм довголітнім громадським і політичним досвідом, здобутим напередодні, під час і після великих років українського історичного зриву (1914-1919 та пізніше), що становить особливу вартість, коли взяти до уваги, що О. Назарук стояв дуже близько двох тогочасних політичних і державних центрів у характері редактора і шефа інформації та пропаганди, а крім цього був довіреною особою головного отамана Симона Петлюри і президента Євгена Петрушевича.

Якщо ми зуміємо винести з наших політичних і мілітарних поразок і невдач 1917-1919 років потрібний досвід та науку й передати їх нашим нащадкам, тоді й наша програма в тих роках буде менш болюча для нас усіх і не без користи на майбутнє. Слід додати, що досвід Назарука, виявлений в його листах до Липинського, направду великий і всебічний, і треба на цьому місці віддати належне признання Інститутові Липинського у Філядельфії за те, що він взявся публікувати такі й подібні листи видатних наших особистостей.

Щоб дати уявлення читачам про широкий діяпазон проблематики листів Назарука, я спробую зацитувати хоча б маленьку частину покажчика змісту тих листів, подану під гаслом Осип Назарук (ст. 512): ,,Н.(азарук) про вплив укр. поетів на політику,... Н. про державну націю та передумови її існування,... огляд укр.преси в Галичині, на Волині та еміґрації,... погляд Н. на Запоріжжя, на М. Драгоманова, на укр. інтеліґенцію, на укр. історіографію, на М. Грушевського, на В. Кучабського, на В. Липинського як історика, на Ст. Томашівського, на укр. письменство, на В. Липинського як політичного письменника,... Н. про народовластя, про несамостійність думання української людини, про брак у неї цивільної відваги, про її прикмети і вдачу, про ,,добру вимову'' як мандат до правління, про моральні й суспільні вартости, про світогляд та релігійні проблеми, про українське самопоїдання'' і т.д.

Думаю, що цей хоч дуже фраґментарний покажчик змісту дасть читачеві передсмак тієї книги листів, що становить студійну лектуру для всіх, хто серйозно дорожить і турбується майбутнім українського народу.

Обговорюване видання є 7-им томом групи ,,Архів'' в межах багатотомового видання Письменницької Спадщини та Архіву Вячеслава Липинського. В особистому архіві В. Липинського власне й збереглися також 147 листів Осипа Назарука, що їх тепер опубліковано.

Науковий редактор згаданого 7-го тому архіву, проф. д-р Іван Лисяк-Рудницький, назвав у своєму знаменитому, майже 90-сторінковому вступному есею, ці листи дуже влучно — ,,історією дружби і конфлікту'' відомого галицького публіциста, журналіста та письменника д-ра Осипа Назарука (1883-1940) і Вячеслава Липинського (1882-1931) історика і блискучого публіциста, б. посла гетьманського уряду до Австро-Угорщини, творця концепції українського монархізму. Ця історія дружби і конфлікту розгортається перед очима читача наче справжній роман.

Осип Назарук зустрінув Вячеслава Липинського перший раз в 1919 році в Станиславові, що був тоді тимчасовим осідком західньо-українського уряду та продовжував це знайомство у Відні (1920-1922), куди цей уряд переїхав після катастрофи нашої державности.

З рамені цього ж галицького уряду переїхав Назарук у 1922 р. до Канади для ведення грошової збірки на підтримку цього ж уряду. Це тривало не цілий рік, а після признання Галичини Польщі Радою Амбасадорів в Парижі, О. Назарук переїздить з Канади до ЗСА, оселюється в Чікаґо, де переймає редакцію ,,Січових Вістей'' (пізніше ,,Січ'').

О. Назарук провів свою молодість і частину зрілого

(Закінчення на ст. 6-ій)

Степан Женецький

РОЗМОВА ПРО УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ФУНДАЦІЮ

(2)

Питання: Яка є основна ціль УАФ?

Відповідь: Основним завданням тієї нашої української публічної фундації є приділювати стипендії для здібних, незаможних українських студентів, або молоді українського походження; допомагати матеріяльно науковим інституціям і їх дослідним працям, які своєю діяльністю поширюють українську культуру, історію, літературу, мистецтво. Фундація також буде матеріяльно допомагати музеям, бібліотекам, які спричинятимуться до поглиблення інформації і знання про українську культуру і науку.

Питання: Ви згадали, що УАФ є ,,публічною'' Фундацією. Що це таке ,,публічна'' Фундація та чи є інші роди фундацій?

Відповідь: Публічною фундацією є така фундація, коли фонди на неї складає більша кількість громадян, а не одна особа чи одна родина. Наприклад, публічною фундацією є відома американська фундація — ,,Марч оф даймс'', що її заснував президент Д. Ф. Рузвелт, або фундація досліду над пістряком (раком) та много інших. Фонди на них збираються з публічних пожертв. На відміну від тих фундацій, існують в Америці теж ,,приватні'' фундації, що їх заснували поодинокі родини, як фундація Форда, фундація Рокефеллера та інші. Щоби УАФ була публічною, а не приватною фундацією, то основний фонд повинен збільшуватися дотаціями осіб і організацій та установ. В той спосіб створилися і діють з великою користю для своєї спільноти публічні фундації в ЗСА литовців, поляків, жидів та інших етнічних груп. УАФ зареєстрована американськими властями як неприбуткова установа, і тому всі пожертви на неї донатор має право відтягати від свого прибуткового податку. Число звільнення від такого податку наша Фундації має: Tax exempt No. CH-80-75-778. Ще одне важливе вияснення: хоч Фундація є зачартерована в стейті Ілліной, то дозвіл діяти відноситься до всіх стейтів в Америці.

Питання: Чи впливають інші пожертви і в яких сумах на УАФ?

Відповідь: Після проголошення і розголошення заснування УАФ вже зголосилося значне число громадян і установ, що пожертвували більші чи менші суми на розбудову її основного капіталу. Між пожертвами є такі суми: 3,000 дол., по 1,000, по 500, по 100, 50 та багато менших сум. Є вже і запис землі на Фундацію. Голосяться і деклярують нові жертводавці. Віримо, що коли благородні і корисні для української справи цілі нашої Фундації будуть більше спопуляризовані, то і число жертводавців і сума пожертв значно збільшиться.

Питання: Чи є визначена сума пожертв, які приймає УАФундація?

Відповідь: Фундація приймає кожну суму, меншу чи більшу, від жертводавців: готівкою, в реальностях, записах, тестаментах та в датках на окремо визначені цілі, що їх визначить жертводавець.

Питання: В який спосіб господариться фондами УАФ?

Відповідь: Основний фонд Фундації, включно із пізніше зложеними пожертвами збоку громадянства, є непорушним капіталом і його невільно розділювати на жадні цілі. Тільки відсотки з цього капіталу мусять бути розділювані на статутом визначені цілі. Це значить, що УАФундація буде діяти постійно, бо основний фонд буде приносити постійно відсотки, з яких кожного року будуть призначуватися стипендії і допомоги.

Питання: Хто завідує УАФ і хто буде признавати допомоги на визначені статутом цілі?

Відповідь: Фондами Фундації заряджує Дирекція УАФ, до складу якої входять, крім д-ра Романа І. Смука, представники української спільноти в Америці: Церков, братських Союзів, академічного світу, культ.-освітніх і фінансових організацій, промислу, купецтва та вільних професій, покликаних згідно зі статутом Фундації і вибраних на означений час на річних Загальних Зборах УАФ. Всі члени Дирекції УАФ працюють зовсім безплатно. Членом УАФ з правом голосу може бути особа, що пожертвувала на Фундацію 500 і більше долярів.

Щодо розподілу фондів під теперішню пору, то Фундація є у своїх початках і має до диспозиції покищо скромні фонди з прибутків. Мимо цього, Фундація вже зуміла приділити 1,000 дол. для найкращого автора української книжки, що появилася друком в останніх 4-ох роках.

Визначеному авторові передасть цю суму УАФ в порозумінні з Літературним Фондом ім. І. Франка, і його літературним жюрі. Дальше, під кінець цього року Фундація проголосить суму, яка буде до диспозиції Фундації для уділення стипендій зголошеним студентам. Для допомоги науковцям будуть приділені фонди в міру побільшення прибутків Фундації. Це саме відноситься до наукових інституцій, як напр., Університет

(Закінчення на ст. 6-ій)

Микола Лівицький

ПАМ'ЯТІ ДЕРЖАВНИКА

(В річницю смерти св. п. проф. д-ра В. Плюща)

Виступаючи з коротеньким словом після панахиди в Мюнхені по несподівано померлому нашому невіджалованому визначному українцеві, бл. п. проф. д-рові В. Плющеві, я, поміж іншим, сказав, що Покійний був нашим визначним науковцем, великої міри громадським діячем, бездоганним патріотом-державником і автором багатьох наукових і публіцистично-політичних праць, але він не займався безпосередньою політичною діяльністю, не належав до жадної політичної партії. Проте, на мою думку, — як я тоді сказав — він чудово розумівся на нашій національно-визвольній політиці і мав всі прикмети для того, щоб стати визначним, власне, політичним діячем.

Я познайомився з покійним Професором десь в другій половині 1946 року в діпівському таборі ім. Лисенка в Ганновері, де я виступав уперше у цьому таборі з політичною доповіддю, закликаючи українське громадянство підтримувати Державний Центр і Уряд Української Народної Республіки в екзилі. В особистій розмові з Покійним я мав змогу ствердити, що він був прихильником як доби Української Народної Республіки з років 1917-21, так і ідеї відновлення нашої суверенної державности у формі УНРеспубліки. Тоді ж були встановлено, що я особисто був знайомий у 20-их і 30-их роках з рідним дядьком д-ра Василя Плюща, інженером шляхів Єфремом Плющем, який був ще в Україні високим урядовцем в одному з міністерств УНР, а на еміграції працював за своїм фахом на західній Волині.

Як відомо, покійний Професор походив із свідомої української родини, а його брат Олексій (псевд. Дафненко, Дафненко-Городенко О., 1887-1907), був українським письменником. Таким же свідомим українцем -державником був і дядько Покійного, інж. Єфрем Плющ, що був великим приятелем мого покійного батька, Андрія Лівицького, і співробітником екзильного уряду УНРеспубліки в 20-их і 30-их роках, належачи, між іншим, також до еміґраційного БУД (Братство Української Державности). Помер, якщо не помиляюся, в 40-их роках під час війни на Волині.

Спогади про інж. Є. Плюща якось відразу зблизили мене з Покійником. Я ще тоді в Ганновері запропонував Професорові вступити до заснованої в травні 1946 року політичної організації УНДС (Український Національно Державний Союз), в якому я тоді займав становище заступника голови Головної Управи. Але проф. Плющ відповів відмовно, як також уважав для себе за неможливе брати чинну участь в якихось установах тодішнього екзильного уряду УНРеспубліки, хоч — повторюю — не укривав свого прихильного наставлення до ідеї і доби УНРеспубліки. Свою відмову він мотивував тим, що не вважає для себе за доцільне включитися в активне політичне життя української еміґрації аж до того часу, доки не здійсниться повна й ефективна консолідація і співдія всіх українських політичних сил на чужині. Я тоді, пригадую дуже добре, відповів: ,,Боюся, що на таку повну й ефективну консолідацію доведеться чекати досить довго''. Про цю свою ,,пророчу'' пересторогу я нагадав бл. п. проф. Плющеві в розмові з ним в його помешканні у Мюнхені в 1975 році. Тоді я зробив деякі пропозиції щодо участи Покійного в органах Державного Центру УНРеспубліки в екзилі. Проф. Плющ і цим разом відмовлявся, мотивуючи це лихим станом свого здоров'я там тим, що весь його час іде на закінчення наукової праці, що вже добігала свого завершення. Але додав ще з усмішкою, що він і тепер волів би почекати на завершення консолідації, про що розмови (як він знав і дуже ними цікавився) саме провадилися. І тоді я пригадав Професорові нашу розмову в Ганновері і мої побоювання, чи не доведеться чекати досить довго на завершення консолідації... Покійний беззастережно підтримував заходи щодо консолідації на базі Державного Центру УНРеспубліки в екзилі. Доказом хоч лише посередньої, але активної участи в справах української національно визвольної політики проф. Плюща були його численні публіцистично-політичні статті і більші праці.

ле активно він брав участь лише в громадському житті, очолюючи довгі роки, як голова, Центральне Представництво Української Еміграції в Німеччині. Правда, на цьому становищі Покійному довелося не раз стикатися і з справами чисто політичними, але, як то він завжди підкреслював, в аспекті загально-національному.

Покійного вважали за прихильника чи навіть активного, так би мовити ,,союзника'' революційної ОУН (бандерівців). Він справді був у добрих відносинах з усіма провідними особистостями ОУН, а на становище голови ЦПУЕН його обирали бандерівці, що либонь завжди мали більшість на з'їздах цієї організації. Проте, оскільки мені відомо, він не належав організаційно до ОУНр, а в своїй громадській діяльності намагався бути завжди об'єктивним і заступав інтереси всього еміґраційного суспільства в Німеччині, незалежно від його партійної диференції. Спроба безпосередньої політичної діяльности виявилась тоді, коли Покійний став в 1951 році засновником і головою еміґраційної Спілки Визволення України. В його розумінні (як про це він сам мені не раз говорив і як мені підтверджує його Дружина, пані д-р Надія Плющ) еміграційна СВУ і мала стати отою загальною національно-визвольною політичною організацією, яка об'єднала б і сконсолідувала б усі політичні українські течії на чужині. Цій праці Покійний присвятив багато енергії і завзяття. Але, як він сам стверджував у пізніших роках, ця спроба створення всеоб'єднуючої української організації не повелася.

Діяльність у створеній СВУ спонукала бл. п. проф. В. Плюща до написання цілого ряду статтей, чи навіть цілих брошур, з яких деякі були полемічного характеру, але завжди (в противагу до різних наших еміґраційних практик) втримані в коректному тоні. Зокрема він непохитно виступав проти ширення деякими колами на еміґрації погляду, що СВУ взагалі не існувала в Україні, але була вигадана совєтсько - московськими органами безпеки, як засіб для нищення української інтеліґенції. В цьому питанні я, будучи переконаним, що СВУ в Україні реально існувала і маючи щодо цього цілком певні дані (про які напишу колись згодом, якщо вік і здоров'я на це мені ще дозволять), не мав жад-

(Закінчення на ст. 6-ій)

Український Фестиваль у Луївіллі

„Гомін України" з Детройту на українському фестивалі у Луївіллі вітає публіку рушниками та хлібом і сіллю

Як дозрівав на полях Кентакі славний тютюн „бирлі" і довге гаряче літо 1977 року добігало до кінця, на мальовничій площі Бельведер міста Луївіллу в днях 20 і 21-го серпня замайоріли вишивані сорочки, зашумів наш рідний танок і понеслася українська пісня. Така подія гентам на східньому побережжі належить вже либонь до звичайних явищ, але тут, по цей бік Аппалячських гір, де козацького роду мала розсіяна горстка, це неабияке переживання.

Оце вже вчетверте українці стейту Кентакі вітали чужинецьку публіку „хлібом і сіллю" культурних надбань своєї землі. Нелегкою є підготова такої імпрези в околиці, де проживає усього декілька наших родин. Тому то плянування цього фестивалю почалося довгі місяці наперед — цілою серією дискусій, телефонічних розмов, листування, міркувань на тему фінансових спроможностей, контактів з представниками компетентних міських чинників тощо. Члени вибраного громадою комітету натрудилися здорово, щоб скласти програму, яка віддала б усі наші заміри, цебто стала для глядача не-українця джерелом правди про наш нарід, його вмілости та стримління.

Як попередніх років, так і цим разом, запросила наша громада одні з найкращих вокально-танкових ансамблів, щоб дати глядачеві образ справді мистецького виконання.

Таким чином пройшов оцей наш фестиваль під знаком кількох секторів, як ось: мистецько - інформативний, музично-хореографічний, кулінарний тощо. Всі ці ділянки збагачували та доповнювали себе взаємно, надаючи імпрезі розмах та кольорит.

У привітальному слові, що його присутні прийняли зі зацікавленням, д-р Василь Дробоцький, голова нашого цьогорічного святкового комітету, подав коротко суттєві дані про Україну, вказуючи на конечність боротьби за людські та національні права, без яких культурний розвиток народів світу, не є можливим.

Як щороку, багата мистецька виставка народного мистецтва, що її не посоромилися б найбільші наші громади, стала центром уваги великих мас відвідувачів. Її експонати, це власність і праця всього кількох наших родин. З усіх етнічних груп Луївіллу, а є їх 13, українське народне мистецтво втішається рік-річно особливим признанням американської публіки. Цього року, крім вишивок, різьб, писанок тощо, виставку збагачувала серія ляльок в народній та історичній ноші, що їх виконала пані Папіж з Детройту. Замітною новістю був теж показ українського традиційного печива: весільних короваїв, різдвяних колачів, Великодніх пасок та бабок. Усе це завдячуємо ініціятиві та праці рук Олі Дробоцької, яка не пожаліла ні часу, ні труду, щоб продемонструвати ще й оцей аспект наших народних звичаїв. Не менше уваги викликувала теж кераміка, що її виконала наша місцева мисткиня Марта Турко. Великі групи глядачів затримувалися залюбки біля столика, де Оксана Мельник, мисткиня-писанкарка зі Сінсінаті, демонструвала техніку цієї мистецької ділянки.

Немає сумніву, що кульмінаційною точкою цьогорічних Українських Днів у Луївіллі були виступи двох гостювальних ансамблів: танкового „Гомін України" та вокально-музичного „Зелене Жито".

Перший з них, це група юних танцюристів з околиць Детройту та Віндсору (Канада) під керівництвом Іванни Драгінди-Кульчицької. Їхня поява, це щось зовсім нового, відмінного від інших танцювальних груп. Перш за все, в них щось, сказати б, соборного в підборі танкових тем. Перед очима глядача, зачарованого красою та багатством строїв, пересувалися, мов у калейдоскопі, землі України: барвиста Гуцульщина, лагідна Лемківщина, пишна Буковина, погідна Яворівщина, буйна Наддніпрянщина, ба навіть давня Гетьманщина. Ця остання в атласах і брокатах, з граціозними рухами европейського менуста і вплетеними елементами статочно сповільнених, але таки очевидних, козацьких присюдів.

Народні танки в обрібці маестра Драгінди-Кульчицької, це справжні шедеври. Вони захоплюють не акробатикою, не самою технікою виконання, а відображенням чогось первісно-народного, спонтанного, вічно живого й гарного в творчій душі нашого народу. В дівочих рухах — ласка й ніжність, в хлоп'ячих — буйність. Чобітки черґуються з постолами, жупани з киптариками, хустки з віночками, але чар нашого народного танку, його легкість, ритм, вислів, мова — б'ють з якогось одного спільного коріння довгих століть і спорідненість їхніх узорів неодмінна.

Свої і чужі вітали з одушевленням поодинокі точки цієї небуденної танкової одиниці, висловлюючись з признанням про великий вклад праці та мистецько-педагогічний дар Іванни Д. Кульчицької. Такі люди як вона, це будівничі нашої культури, а юні виконавці, це носії батьківської спадщини. Як довго оці молоді покоління плекатимуть в собі любов та зацікавлення рідною культурою, так довго ми житимемо як нарід. Може багатьом із тих дівчаток та хлопців не приходить і на думку, яку велику ролю вони відограють як амбасадори своєї поневоленої батьківщини. серед чужого моря. Тому цих кілька теплих слів хай буде нашою подякою для них та їхньої відданої провідниці за оту далеку дорогу, недоспані ночі, втому, нервову напругу та всі інші жертви, що на них немає ціни.

Другий мистецький ансамбль, що причинився до нашого успіху, це відомі сестри-вокалістки: Орися Гевка та Маруся Штинь, які прибули з далекої Філядельфії із своєю оркестрою, щоб збагатити нашу музичну програму новими свіжими задумами. Їхні чисті здорові голоси зливалися м'яко в одну гармонійну цілість, як це лише між сестрами буває, і несли українську пісню степом Кентакі. Багата програма ансамблю включала всеукраїнський репертуар: гуцульські коломийки, подільсько-наддніпрянські пісні та сучасні улюблені композиції. Оригінальною інтерпретацією виконання повною життя, ритму та своєрідного чару, а зосібна повною любови до рідної пісні, заворожили сестри-співачки та їх добірна оркестра заслухану авдиторію. (Гей, Мару , може б ти ще хоча разок закликала свого Йвана, бо нам тут на чужині дуже банно!).

З місцевих талантів слід відмітити нашого загально відомого оперного співака, тенора Василя Мельничина, який започаткував гимнами Америки й України оцей фестиваль та виконав низку наших народних пісень. Його виступи мали великий та заслужений успіх. Акомпаньювала йому до деяких пісень його 14-літня доня андріяна.

Гідним уваги та признання був виступ на нашому фестивалі оркестрального тріо професійних музиків, недавніх еміґрантів — жидів з України. Це люди високої музичної освіти, що її закінчили в Україні, тому й обзнайомлені добре з українською музикою та піснею. Їхня участь в нашому святі піднесла рівень виконання музично-вокальної програми місцевих співаків. Слід замітити, що жидівська публіка Луївіллі та околиць масово відвідала наш фестиваль, виявляючи багато зацікавлення та прихильности до наших культурних надбань.

Українці Кентакі своєю участю в етнічних фестивалях, а зокрема високо-мистецькою якістю своєї програми, звернули увагу та викликли зацікавлення громадян цього далекого тсейту українським народом, його культурою та його стримліннями. А в тих загублених наших людей, які втопилися в морі чужини і яких так багато, відізвалася наче від євшан-зілля забута земля батьків і вони з гордістю признавалися до віднайденого коріння.

Коментатори преси, радіо та телевізії постановили наш фестиваль, так під оглядом організаційним, як і мистецьким, на перше місце між 13-ма етнічними групами. З вірою, що ми промощуємо шляхи у свідомість своїх і чужих, як колись сміливий піонер, Денєл Бун, прорубував дикі праліси Кентакі, хоча й втомлені, бо нас небагато, проте задумуємо й на наступний рік, цебто в 200-ліття міста Луївіллу, виступити в ще одному може найбільш імпозантному, фестивалі української культури.

А покищо, всі оці наші родини, які брали активну участь у підготові цьогорічних Українських Днів — тобто п-во Бабяки, Гурки, Дери, Дробоцькі, Катеринюки, Кузьмичі, Мельничини, Мойсієнки, Мостовичі, Миші, Романчики, Рибії, Цибрівські та Забігайли — щиро дякують запрошеним ансамблям, мистцям та друзям за їхню ласкаву помічну руку.

Оксана Мостович

Помер бл. п. інж. Мирон Стахів, голова Відділу УККА в Бріджпорті

Біль огорнув мешканців Бріджпорту і околиць, та українську громаду і членів інших етнічних груп, які підтримували зв'язки і співпрацю для спільного добра, коли проголосили вістку про відхід у вічність одного з найвизначніших провідників українського громадського життя на терені Бріджпорту, Конн. і околиць; неструдженого працівника на народній ниві повного енергії, виїмково жертвенного, який не жалів ні тяжкої праці, ні часу, часто коштом власного сімейного життя, особи хрустального характеру керівника універсальних здібностей, зацікавлень, незмореної активности, людини небуденної критичної орієнтації у всяких ділянках громадського життя, одним словом — незаступимого провідника української громади в Бріджпорті, бл. п. інж. Мирона Стахова, голови Відділу УККА в Бріджпорті, який займався найвизначнішими чинностями в усіх майже місцевих українських організаціях і товариствах.

У неділю, 23-го жовтня увечері відправлено панахиду при співучасти небувалого здвигу всієї української громади обох церков і осіб інших релігійних переконань, та громади інших етнічних груп, зацікавлених українською культурою, запрезентованою з початком жовтня в Католицькому університеті „Св. Серця" в Бріджпорті, головним автором якої в усіх підготовчих акціях, був якраз бл. п. інж. Мирон Стахів. Між учасниками були всі представники духовного життя місцевих груп: із Католицького університету „Св. Серця" був його президент д-р Томас Меладі з дружиною та о. В. Флечер. Отець Флечер висловив своє признання бл. п. Миронові Стахові за те, що він був все простолінійним і в випадках принципових ніколи не узнавав компромісів. Отець Флечер також подивляв Покійного за його відданість своїй спадщині і громаді, що й старався якнайточніше представити, щоб українська громада і все що українське було якнайбільше зрозуміле для чужинців. У понеділок відвідали домовину бл. п. М. Стахова: президент жидівського суспільного Центру в Бріджпорті Майкел Сапіро і пані Г. Вассерман з Об'єднання Жидівських Організацій, — від Міжнародного Інституту в Бріджпорті був президент Майра Алівер, від литовців — Ґінтара Івашка, Даєн Горнштайн висловився про бл. п. Мирона Стахова як про людину шляхетну і праведну, яку стрічав в часі праць членів Коаліції Оборони Людських Прав, де виступав все в обороні покривджених. З рамени громади православних виступав та брав участь в поминальних відправах о. А. Яковенко, який протягом 5-ох років його перебування в Бріджпорті зазнав справді дружелюбних відносин з М. Стаховим, не раз відвідував його, вже як хворого в шпиталі. При домовині повнили почесну варту побратими Покійного: Українські ветерани з Ню Гейвену разом з Бріджпортом і Гартфордом з відзнаками і з прапорами: американським, українським і дивізійним, а також місцевий мішаний хор українців, до якого належав св. п. М. Стахів — бас-соліст.

У понеділок, 24-го жовтня ц. р. Побратими внесли прикриту нашим прапором домовину Покійного до місцевої української католицької церкви, де о. крилошанин і парохи: Мищишин з Ню Гейвену і Я. Шуст з Бріджпорту при співучасті о. В. Флечера, римо-католицького обряду відправили заупокійну Богослужбу. В часі відправ Ветерани з трьома прапорами держали почесну сторож в церкві, а хор співав церковні пісні. Після відправ учасники під проводом отців — Я. Шуста, Мищишина та пароха православної церкви преп. о. А. Яковченка супроводили домовину Покійного на місце вічного спочинку.

Після похоронних відправ над могилою, при співучасті хору, слідували промови з насвітленням заслуг Покійного за його працю для добра нашої Церкви і Народу та з висловами співчуття опечаленій дружині і двом синам. Промовляли представники „Провидіння" Казанівський і В. Шулевський, представник Головної Екзекутиви УККА д-р М. Снігурович і з місцевих товариств: від Відділу УККА — С. Тарасюк, від хору — М. Максимюк, від Пласту інж. В. Шуст, від Сестриць — Л. Чубата, вчителька школи Українознавства, від Союзу Українок — А. Гомік, від Українських Ветеранів — В. Пелещук, а також від ближчих приятелів Покійного мгр С. Волянський.

Всіх присутніх огорнув сум, коли на прощання Покійного побратими заспівали „Видиш брате мій..."

На площі перед Католицьким Університетом „Св. Серця" в Бріджпорті, протягом трьох днів висіли два прапори до пів машти, на знак жалоби.

Мгр С. Волянський

Д-р Михайло Штерн в Боффало

Згідно з плянуванням Головної Канцелярії УККА д-р Михайло Штерн який перебуває тепер як гість УККА в ЗСА, завітав до Боффало в неділю 30-го жовтня ц. р. Метою його приїзду був виступ на громадському вічі, яке відбулося того самого дня в пополудневих годинах в Українському Домі „Дніпро".

Екзекутива місцевого Відділу УККА, яка займалася всіми пов'язаними з приїздом д-ра Штерна справами, зорганізувала ще й пресову конференцію о год. 12:30 того ж дня в готелі Стетлер Гілтон, де д-р Штерн замешкав разом із своїм сином Віктором.

На пресову конференцію прибули: репортер телевізійної станції ч. 4., кореспондентка місцевого англомовного щоденника „Боффало Івінінґ Нюз" і кільканадцять осіб з українського середовища. Кореспондентка другого англомовного щоденника „Кур'єр—Експрес" прибула пізніше, перед самим вічем, до Дому „Дніпро", отримавши від д-ра Штерна потрібні інформації. Другого дня обидва щоденники надрукували обширні звіти про перебування д-ра Штерна в Боффало між українською громадою. Поміщений у щоденниках матеріял був оснований на розповіді д-ра Штерна. Телевізійна станція обмежилася тільки до коротенької згадки про приїзд д-ра Штерна. З огляду на те, що д-р Штерн говорив на пресовій конференції по-українськи, перекладачем для нього був місцевий адвокат (заступник голови Екзекутиви УККА) д-р Андрій Дякун.

Багато з того, що було сказано на пресовій конференції, д-р Штерн повторив у своїй доповіді на вічі. Тому й перейдемо до віча.

Вічем керувала президія у складі: о.Петро Сагайдачний, о. д-р Павло Івахів, Василь Шарван (голова УККА), д-р Андрій Дякун, д-р Семен Дорощак (від Лікарського Товариства), Даша Процик і д-р Михайло Лоза (секретарі УККА). За президіяльним столом зайняв місце й д-р Штерн.

Голова Екзекутиви УККА Василь Шарван відкрив віче, а започаткував його молитвою о. настоятель Петро Сагайдачний. Опісля голова представив д-ра Михайла Штерна і попросив його до слова. Громадяни, біля 200 осіб, привітали гостя бурхливими оплесками.

У своїй доповіді поправною українською мовою, д-р Штерн переплітав картини з власних переживань із справами загального характеру. З доповіді можна було довідатися, що д-р Штерн був в'язнем одного із концентраційних таборів у Харкові. Всіх таких таборів у Харкові є 8. Вже на підставі цього факту можна собі уявити скільки концентраційних таборів є в Україні, а з тим і в цілому Совєтському Союзі. В таборі,у якому перебував д-р Штерн, було 90 відс. в'язнів-українців. Доповідач думає, що такий стан є по всіх таборах. СССР — на думку д-ра Штерна — це тюрма народів, яка втримується лише при допомозі нечуваного терору. Д-ра Штерна обвинувачували в тому, що він займався шпигунством на користь Ізраїля й Америки, і що отруїв християнських дітей. Відносно останнього обвинувачення д-ра Штерна боронило 2000 свідків-українців. Виявилося, що суд зовсім не брав до уваги цих свідчень, і д-ра Штерна засуджено.

Згідно з свідченням д-ра Штерна українське село живе по-бідному, але під національним оглядом - свідоме! Чаша терпіння українського народу доходить до краю. Д-р Штерн вірить, що московсько-большевицька тюрма народів розвалиться, і Україна стане вільною державою.

Д-р Штерн заперечив існування антисемітизму в Україні. Антисемітизм штучно розпалює московсько-большевицький режим, згідно зі засадою: „Діли й пануй!". Український народ є цивілізованим народом і у своїй державі він не допустить до погромів. В українській державі знайдуть свободу всі національні меншості, в тому числі й жидівська. Українській і жидівській спільноті на еміграції слід змагати до тісної співпраці для повалення московської тюрми народів.

Після доповіді д-рові Штернові поставлено декілька питань. Одна студентка запитала, чи доцільно їхати в Україну. Д-р Штерн відповів, що так, але треба бути обережним, бо большевики показують туристам не те, що туристи хотіли б бачити, а те, що большевикам потрібно показати. Вони показують „Потьомкінські села".

Інше питання було, чи заходи української еміґрації в справі звільнення Валентина Мороза й інших політв'язнів є корисними. Відповідь була, що так. Акції за звільнення треба продовжувати і то ще більшою інтенсивністю, чим досі. Справа звільнення українських політв'язнів д-рові Штернові не байдужа. Особливо зверне він увагу західньому світові на Юрія Шухевича, якого мучать за батька. Це нечуваний випадок у судівництві на Заході.

На питання, як д-р Штерн оцінює українську спільноту на еміграції, відповідь була: українська громада — добра. Українці мають забагато організацій. Молодь мало зацікавлена політичними справами. Українська громада розуміє потребу співпраці з жидами, чого на жаль не розуміє жидівська громада.

Було питання відносно Леоніда Плюща, відносно його неомарксистських поглядів. Д-р Штерн відповів, що він поважає Плюща, але неомарксизм не має в Україні жадного примінення. Однак, велика нація, а такою є українська, має громадян різних переконань і повинна толерантно відноситися до всіх — також і до неомарксистів.

Віче закінчено молитвою, що її провів також о. Петро Сагайдачний.

У вечірніх годинах д-р Штерн і його син Віктор були гістьми місцевого Відділу Українського Лікарського Товариства. Зустріч з лікарями відбулася при вечері в ресторані. Після вечері зустріч продовжувалася ще в гостинному домі п- ва Грещишинів. В розмові з д-ром Штерном присутні довідалися ще про одну цікаву річ — зокрема з ділянки медицини. Мало знаний є на Заході факт, що в СССР дуже поширений гомосексуалізм, який часто примінюється по концентраційних таборах як засіб терору: жертву кидають між гомосексуалістів. Д-р Штерн плянує написати спеціяльну книжку про це нездорове суспільне явище.

Д-р Штерн деякий час працював як лікар у Карпатах (в 1940-их роках) по поборюванню зобу. Зоб — це недомагання щитової залози — спричинене браком йоду. Цю недугу звали в Зах. Україні „Волє". В Карпатах д-р Штерн зустрічався з українськими повстанцями.

Прощаючися, д-р Штерн заявив, що він докладе всіх старань, щоб допровадити до співпраці між українською і жидівською спільнотами для повалення большевицької системи.

Д-р Штерн радо поміщував присвяти на закуплених примірниках його книжки про його ж процес (чи радше судовий балаган, як він сам висловився), яка вийде — сподівано - також і в українській мові.

Михайло Лоза

Хроніка Відділу УККА в Балтиморі

Балтимор (Б.С.). — Звичайно пізня весна та літній сезон проходять у наших громадах незамітно. Цього однак не можна було сказати тим разом про нашу громаду.

27-го березня ц.р. стараннням Відділу УККА відбулась Академія в честь Тараса Шевченка,на якій доповідь на тему „Завжди з Шевченком" виголосив д-р Ярослав Шав'як, член НТША та секретар СУЖА. В мистецькій програмі взяли участь гості із Ню Джерзі пані Маріянна і Ліда Сухенки із рядом пісень, а саме „Ой, коли б я сокіл" Кос- Анатольського, „Я сьогодні від вас від'їжджаю" в обр. Зої Маркович, „Надія" Тритяка та „Вечірня пісня" Стеценка. Помітне враження зробила деклямація Т.Шевченка „Думи мої" малятами-близнятами Ніною та Андреєю Марк., „Прометей" Ольги Марунич у формі монтажу виконав СУМА а група пластунів підготовила інсценізацію Розритої могили" Т. Шевченка, а саме Андрій Ганас, Нуся Ґой, Зірка Ніщук, Христя Попович, Софійка Сушко та Надя Хай при музичному супроводі Іляни Шав'як та Юрія і Мирона Вацлавових.

Перед червневою конференцією у Беоґраді для перегляду дотримання Гельсінкських угод наш Відділ УККА звертався в травні ц.р. до обох мерилендських сенаторів — Ч. Матаяса та П. Сарбейнса, як рівнож до конгресменки Б. Мікульської, із зазивом домагатись через делеґатів ЗСА примінення цих угод та взивав їх стати в обороні Руденка і Тихого.

Старанням місцевого Відділу УККА екзекутивний директор повіту Балтимор Теодор Венетулис проклямував третій тиждень липня (17-22) ц.р. Тижнем Поневолених Націй. Проклямація відбулась під час пресової конференції в присутності делеґації представників поневолених східньоевропейських народів, а саме українців, литовців, естонців, лотишів, білорусинів, словаків та поляків. Після проклямації частина делеґації відвідали конгресмена Кларенса Д. Лонга, голову одної із конгресових підкомісій, обговорюючи проблеми поневолених народів та одержуючи від нього запевнення допомоги в обороні прав людини. Заходом іншої частини делеґації появилася стаття І. Регерта в „Сані" з 16-го липня ц.р., в якій передаються думки та почування представників поневолених народів з нагоди „Тижня Поневолених Націй", а саме засудження детанту, надію на президента Картера як чемпіона оборони прав людини, скептизм щодо договору між Балтимором та Одесою як містами — посестрами та заповідженої виставки із Одеси, засудження запляномованих посадником Балтимору В. Шейфером відвідин Одеси в листопаді — в час відзначування там річниці большевицької революції. Його присутність там в час відзначування річниці накинення найбільше брутального режиму в світі була б рівнозначна із погодженням з совєтською тиранією.

27-28 серпня це вже вп'яте наша громада провела успішний Український Фестиваль на найкращій площі міста. Балтимор знаний із того, що літом кожного „вікенду" одна із численних етнічних груп дає свій фестиваль. Загально знаним є теж і те, що український фестиваль один з найкращих. Він багатий виставками народного мистецтва, українськими стравами та напитками, показами народних танків, ноші, виступами оркестр. На фестивалях показують та продають книжки про Україну такі організації як Українська Едукаційна Асоціяція Мериленду, Самопоміч, УН-Союз, місцевий відділ Фонду Катедр Українознавства. Укр. Едук. Асоц. Мериленду цього року показувала готові уже розділи книжки „Українці Мериленду", яка вкоротці вийде друком (450 сторінок, 200 знімок). На цьогорічному фестивалі виступала велика українська група із МекАду з співами та танцями. Відділ УККА патронує цим фестивалям, усі члени управи активні у них, а довголітнім головою фестивального комітету — він же і заступник голови Відділу УККА — є мґр Андрій Чорнодольський.

В 1976 році посадник Балтимору підписав був договір із представниками Одеси про тзв. міста — посестри. Цього року Балтимор, відкриваючи в своїй пристані новозбудований Світовий Торговельний Центр, показав з тієї нагоди, згідно із минулорічним договором поміж обома містами, виставку совєтських мистецьких образів, присланих з Одеси в жовтні ц.р. Перед відкриттям виставки, щоб перед неукраїнськими глядачами розкрити правду про Совєтський Союз, Відділ УККА роздав в неділю, 2-го жовтня сотні виданих СКВУ летючок під назвою „Совєтське переслідування релігії в Україні". В цей самий час представники жидівської громади роздавали летючки в обороні права совєтських жидів на еміграцію під назвою „Жити там тяжко, а ще тяжче звідтам виїхати".

В неділю, 23-го жовтня 1977 року, українська громада Балтимору відзначила 35-річчя Постання УПА. Старанням Відділу УККА та при співучасти місцевих Організацій влаштовано в залі Дому Української Молоді Академію, присвячену тим світлим Роковинам. Пан Мирон Мицьо, колишній старшина УПА та довголітній в'язень сибірських таборів, поділився в своїй доповіді із присутніми спогадами і думками про УПА. Зокрема цікаві були його спомини про долю і боротьбу вояків УПА в сибірських таборах. В мистецькій частині Івана Кононів та Валя Калин з Ірвінгтону,актори українських театрів,виступили із„Словом та піснею",а саме в'язанкою повстанських пісень„Світить місяць", „Виє буря" та „Біла хустина", як рівнож „Де гори Карпати" Садовського, „Доріжка" Весоловського та „Виростеш мій сину" Пашкевича при фортепіяновому супроводі Тараса Левицького. Валя Калин рецитувала поему Марка Боєслава „Галка", присвячену подрузі О. Д. Місцева молодь СУМА виконала монтаж „Ми повстанці" Петра Василенка.

Поповнюється творчий склад Корпорації „Українська Опера"

Мастик, Н.Й. — Дирекція Корпорації „Українська Опера" запросила до співпраці двох мистців, нових політичних еміґрантів із України: режисера Марата Юсима — випускника Київського Театрального Інституту ім. Карпенка-Карого, постановника багатьох театральних і оперових вистав українською мовою в Україні, та співака відомого чернівецького ансамблю „Червона рута" баритона Юрія Прокопця. Обоє мистців прийняли запрошення і приступили до праці. Реж. Марат Юсим буде ставити оперу К. Данькевича — Т. Шевченка „Назар Стодоля", що має бути показана Корпорацією в Америці й Канаді весною 1978 р., про що інформує п-і Галина Андреадіс, президент Корпорації „Українська Опера".

Обоє мистців були переслідувані й утискувані в їхній творчій праці в Україні. Режисер Марат Юсим прибув закордон сам, не маючи родини; соліст Юрій Прокопець прибув з родиною — дружиною-чернівчанкою п-і Єлизаветою та малим синком.

Корпорація „Українська Опера", неприбуткова культурно-громадська установа, зачартерована в ЗСА, запросила також до співпраці на базі вільного співробітництва молодого журналіста Віталія Лехтера, недавнього політеміґранта з Буковини.

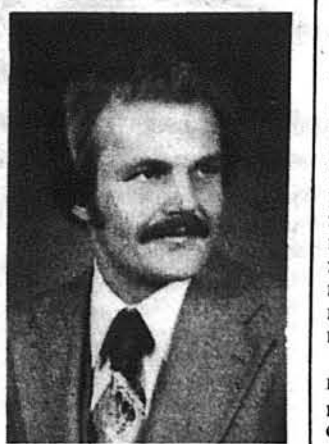
До складу Ради Директорів Корпорації включено головного фінансового контролера Корпорації та фінансового дорадника д-ра Володимира Нестерчука.

Л.П.

Успіхи нашої молоді

Віктор і Олег Гатали, сини Мирона і Марії Гаталів із Саут Рівер, Ню Джерзі, закінчили навесні ц. р. професійну освіту ступенем магістрів.

Віктор Гатала, народжений 1952 року, здобув ступень магістра (М. А.), з ділянки Адміністрації Здоров'я в Дюк університеті, в Північній Каролайні. В зв'язку з одержанням цього диплому дістав адміністраційний ,,фелловшип'' для заавансованих студій адміністрації при Фейрвю Комюніті Госпітал Систем многогранній організації спілки здоров'я в Міннеаполіс, де під цю пору є затруднений.

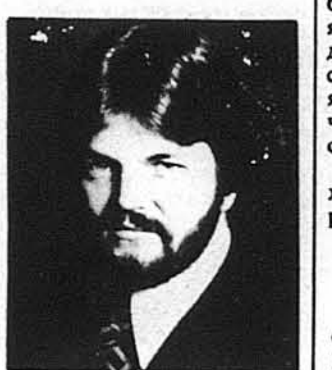
Мгр Олег Гатала

Під час своїх студій в Дюк університеті Віктор був співуправителем студентського комітету, завданням якого було підшукувати регіональних і федеральних промовців для рефератів перед спільнотою університету. Крім цього співпрацював в програмі вироблення правил поступовання для лікарів практикуючих поза центрами. В часі свого перебування в Північній Каролайні, брав живу участь у стейтовій політичній діяльності.

Д-р Володимир Северин

Першу свою вищу освіту, ступень бакаляра, здобув у Ратґерс університеті в 1974 році з ділянки мікробіології. За час студій був членом управи Chi-Psi Faternity а також, як член групи Rutgers Community Action вчив математики і природничих наук дітей зі середньоміських доколишніх шкіл.

Мгр Віктор Гатала

За час студія в Ратґерському університеті одержав від місцевої української громадської організації частинну стипендію для науки історії і мови при Гарвардському Інституті Українських Наук. Перед тим користав з літніх курсів Українознавства на Союзівці.

Олег Гатала, народжений 1953-го року, здобув ступень магістра Бизнесової Адміністрації в Фльоридському університеті, зосередившися головно на ділянці Шпитальної Адміністрації, а другорядно — на економії.

Тепер працює, як адміністратор-асистент Фінансів у Ст. Мері Медікал Сентр в Чікаґо. За час своїх маґістерських студій, будучи секретарем Студентської Асоціяції Здоров'я і Шпитальної Адміністрації, кореспондував з дооколишніми фаховими провідниками, які відвідували спільноту університету Фльориди, а також співпрацював зі студентською службою здоров'я у справі уточнення інституційних потреб.

Ступень бакаляра з ділянки економії здобув в Ратґерському університеті в 1975 році, при частинній допомозі від УНСоюзу. Між іншим, відзначився тим, що був на листі декана і на листі National Economics Honor Society був вибраний, як студент при Herry Rutgers наукових дослідах; позаакадемічно очолював Chi-Psi Faternity та був скарбником Українського Студентського Клюбу при Ратґерсі.

Останньо Олег доповняв свої студії практичною працею, головно при Манатті Меморіял Шпиталі на Фльориді. Зорганізувавши службу транспортування пацієнтів, перебрав відповідальність за керівництво нею. Також опікувався адміністрацією Департаменту Медичних Картотек, очолюючи його на протязі двох місяців. За час його головства простудійовано, при співпраці місцевих фльоридських організацій, справу дійсного і можливого використання ресурсів цього відділу. Свою різноманітну практичну роботу розпочав він ще як студент Ратґерсу асистентурою при центрі даної дитячої опіки.

Обидва брати Гатали здобули перші підстави українознавства в суботній школі при парохії Різдва Пречистої Діви Марії в Ню Бронсвіку, Н. Дж., де їх батько є довголітнім тростистом. Віктор і Олег були теж пластунами і займалися спортом та досі є членами 14-го Відділу УНСоюзу.

Володимир Северин, народився 1-го лютого 1951 році в місті Джерзі Сити. Дитячий садок та початкову школу закінчив при парахіяльній школі ім. Петра і Павла в Джерзі Сиbudі.

Середню школу Св. Петра закінчив на відмінно в 1969-му році, після чого вступив на Бостонський університет, медичний факультет якого закінчив у 1973 році з відмінними оцінками.

Після закінчення університету був прийнятий до Бостонської Медичної Школи, що її закінчив у 1977 році із званням доктора.

Медична школа призначила д-ра Володимира Северина на практику у шпиталі міста Маямі, Фльорида.

Н. Н.

Відділ в Геммонді, Інд. ОЖ ОЧСУ взяв участь у міжнародному Фестивалі

Як щороку, так і цього місцевий Відділ ОЖ ОЧСУ ім. Ольги Басараб під головством п-і Марії Пилипчак взяв участь в міжнародному Фестивалі етнічних культур, що відбувся 10 і 11-го вересня ц. р. на бібліотечній площі Гаворд в Геммонді.

На цьому фестивалі, між всіма етнічними групами і їх відзначеннями, виднів і український Тризуб зі своєю групою, яка виставила вишивки, кераміку і різьбарство, найбільше гуцульського стилю і її різьбленої церкви, що притягала 5 тисяч глядачів, і за що ОЖ ОЧСУ з черги другий рік здобув перше похвальне признання.

В неменшій мірі до цього признання прислужився і запрошений танцювальний гурток з Театральної Студії при церкві свв. Володимира і Ольги в Чікаго під дириґентурою Любо Цепинського; він своїм виступом, вже другий рік з черги заставив публіку до довготривалих оплесків і вставання з місць. На вступі свого виступу, заповідачка з Театральної Студії — Роксоляна Дика зазначила англійською мовою, що вони не танцюватимуть російських танців, а українські.

Крім мистецької виставки і театрального виступу, то ОЖ ОЧСУ відчинив свою українсько-традиційну кухню, з доходу якої призначено на такі українські цілі: 300.00 долярів на Фонд Оборони України — на загальну суму 700.00 дол., 50.00 дол. на іконостас до місцевої церкви св. Михаїла і 50.00 дол. на Театральну Студію при церкві свв. Володимира і Ольги в Чікаго.

Окрім фестивальних виступів, то ще під час Різдвяних і Великодніх свят відбуваються Ялинка і виставка писанок в публічних бібліотеках, що й спонукало англомовних жінок до українських курсів — писання писанок.

Микола Возняк

НОВИЙ ГОЛОВА ПУН...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

сил української спільноти, тут і там, політику орієнтації на власні сили українського народу та співзвучности і координації сил української еміґрації з визвольними змаганнями української нації на рідних землях, з вірою в українську людину, Олег Штуль завжди підкреслював важливість ідеологічно-програмової сторінки цих змагань.

При тому він завжди мав відвагу дивитися дійсності в вічі. Він важив сильні й слабі сторони противника в обличчі наших спроможностей. Олег, помимо його замилування до літературної творчости, до його філософського наставлення, — не був політичним мрійником. Він був реалістом. Він важив наші сили і наші спроможності у дзеркалі сил і спроможностей ворога. Він не боявся дивитися правді в очі. Він вірив в українську правду, тому вірив у перемогу правди над злом.

Вірячи в перемогу української правди, він, як дійсний апостол цієї української правди, взяв на себе хрест українського апостола і став відданим, неустрашимим носієм цієї правди. Він відкинув усякі земні блага, зрікся всякої кар'єри, яка давала б йому переходовий престиж, титул і славу, і пішов слідами тих, які здобувають признання, честь і славу аж після їх смерти.

Таких як він був — у нас хвилево не багато. Але віримо, що матір наша Україна дасть життя новим апостолам української правди й вони підуть його слідами — слідами безмежної любови до України, слідами віри в українську людину, слідами мучеників і героїв у боротьбі за здіснення цієї правди.

За його головування, Організація Українських Націоналістів відновила перерваний після закінчення Другої світової війни зв'язок з Україною, поширила і поглибила його, а редаґований ним офіціоз Проводу Українських Націоналістів — ,,Українське Слово" — став живим речником цього зв'язку. Тому сьогодні, стоячи над його свіжою могилою, ми маємо право твердити, що за час його головування Організація Українських Націоналістів стала знову твердою ногою на рідних землях і не тільки символічно, але дійсно, спільно з нашими братами і сестрами в Україні, продовжує історичне змагання української нації за її гідне місце під сонцем у свободі.

І в цьому є історична заслуга Олега Штуля-Ждановича, як третього голови Проводу Українських Націоналістів.

Від сенату ОУН

У вчорашньому звідомленні з похоронів голови ПУН св. п. Олега Штуля Ждановича пропущено згадку, що під час тризни інж. Степан Куропась прощав Покійного від очолюваного ним Сенату ОУН.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУВСЯ...

Об'єднання має тепер 16 Відділів у таких місцевостях: Боффало (Н. Й.), Денвер (Коло.), Детройт (Міч.), Ню Гейвен (Клівленд (Огайо), Нюарк-Ірвінгтон (Н.ДЖ.), Ню Йорк (Н. Й.), Міннеаполіс — Ст. Пол (Мінн.), Лос Анджелес (Каліф.), Рочестер (Н. Й.), Сиракюзи (Н. Й.), Трентон (Н. Дж.), Філядельфія (Ілл.), Фінікс (Аріз.), Чікаго (Ілл.) і Тучон (Аріз.) — з усіх тих місцевостей були делеґати або уповноважені представники.

Об'єднання належить до системи УККА і має своїх представників в Екзекутиві (С.Букшована) та крайовій Раді (д-р А. Жуковський). Тісний зв'язок зберігається з аналогічним Об'єднанням Т-в Сприяння УНР у Канаді. На живий зв'язок з членством вказує факт вислання у звітному часі 567 листів. Організація бере участь в усіх загальних національних святах, влаштовує власні. До каси вплинуло у звітному часі кругло 45.000 дол. У Філядельфії придбано гарний власний дім УДЦентру, головно завдяки представникові УДЦентру на ЗСА п. В. І. Біляєву. Поважний запис на цей будинок зробила пані Гаєвська. Окремі поважні гроші впливають до Фундації ім. Симона Петлюри, що її створив і нею керує член Президії УНРади п. Віктор Роєнко (Гамілтон, Канада). На внесення голови Ревізійної Комісії інж. Б. Качуровського уділено абсолюторію цілій Управі.

У З'їзді взяло участь 59 делеґатів. Разом із членами верхівки УДЦентру, членами Екзильного уряду і УНРади, з яких деякі прибули також з Канади (М. Липовецький, В. Ропул, В. Роєнко) і гістьми, приявних було 87 осіб. У спільній вечері взяло ь участь 108 осіб. Вечерю благословив о. протоієрей М. Борисенко. Майстром церемонії була пані Ст. Букшована. Під час вечері ген. В. Філонович передав відзнаку 60-річчя відновлення українських збройних сил кільком заслуженим діячам УДЦентру. Привіти виголосили І. Кедрин-Рудницький від НТШ, проф. П. Стерчо, що прибув на З'їзд разом з інж. Ничем, від Екзекутиви і Філядельфійського Відділу УККА, д-р О. Волянський від ТУЛПА, проф. Е. Федоренко від Конференції професійних і академічних Товариств, п. Іван Одежинський від УНСоюзу, пані Селепина, голова Православних Сестрицтв, д-р П. Клюк від Літературно-мистецького Клюбу й інші.

Прийнято резолюції та схвалено у принципі статут, що його окрема Комісія має до одного місяця ще змінити, включно з назвою організації. Обрано нову Головну Управу у такому складі: голова — інж. П. Лимаренко, перший заст. голови — Стефанія Букшована, другий заст. голови — А. Семенюк, третій заст. — д-р А. Олексюк, секретар — Ю. Татунчак, організаційний реф. — тимчасово Кость Степовий, фінансовий реф. — К. Луценко, преса й інформація — М. Вайда, культ.-освітній реф. — д-р П. Клюк, члени — інж. Всеволод Саленко, В. Борута й інж. Петро Крамаренко. Контрольна Комісія — інж. Борис Качуровський (голова), інж. Микола Ромах, Ф. Корсун. Головний суд: ген. В. Філонович, І. Кедрин-Рудницький, д-р М. Шпитко, заступник — інж. М. Тарасюк.

Другого дня, в неділю, відбулася під проводом през. М. А. Лівицького політична нарада, в якій взяло участь 19 осіб. Рішено, що 8-ма сесія УНРади відбудеться у другій половині травня 1978 р. у Філядельфії. Технічною підготовою займеться голова Об'єднання інж. П. Лимаренко з допомогою К. Луценка. Виборчу Комісію на ЗСА очолить п. А. Семенюк з допомогою ген. В. Філоновича (виборний сектор), ділову комісію очолить д-р В. Федорончук в Европі, на терені ЗСА допомагатиме йому (якщо в короткому часі подужає) п. В. І. Біляїв. Тому, що вибори до кожної сесії УНРади переводить Виконавчий Орган, то в цій справі появиться ще офіційний комунікат. Приявні обмінялися думками про пожвавлення праці УДЦентру, фінансові справи, зовнішні акції, консолідацію та Інститути ім. Симона Петлюри.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиру подяку
Докторові РОМАНОВІ ДИКОМУ
за дбайливу опіку під час мого три-тижневого побуту в шпиталі та
Докторові ТОМАСОВІ В. ДЕЙЛІ
у Філядельфії за успішне переведення складної операції хребта.

Також щиро дякую усім священикам і приятелям за відвідини у шпиталі, молитви та розраду моєї родини.

мґр Олександер Луцький.

Товариство св. Софія, ЗСА — Комісія Патріяршого Фонду

ПОСТІЙНИЙ ПАТРІЯРШИЙ ФОНД — НАЙКРАЩИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ПАТРІЯРХОВІ ЙОСИФОВІ
ПОСТІЙНИЙ ПАТРІЯРШИЙ ФОНД — ЗАПОРУКА ІСНУВАННЯ І ДІЇ ПАТРІЯРШИХ НАДБАНЬ І ІНСТИТУЦІЙ

ФУНДАТОРИ ПОСТІЙНОГО ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ:

По 1,000.00 долярів склали

О. митрат Володимир Андрушків
О. митрат Володимир Білинський
Віктор Балабан
Зиновія і Остап Баран
Мирослав Бих
Олімпія Добровольська і Йосиф Гірняк
Анна і Іван Квік
Анна і Михайло Куриляк
Дарія і Ярослав Миндюк
Романа і Мирослав Навроцький
Лідія і Роман Осінчук
Дарія і Василь Пасічняк
Прихильники УКУУніверситету.
Осип Петрович
Тетяна і Зенон Цісик
Катерина і Володимир Березяк
Володимира і Петро Войтович
Марія Гарбуз
Анастазія і Петро Ікалович
Я. і А. К.
Мирослава і Константин Кебало
Родина Куровицьких
Іван Кузь
Анна і Павло Петровський
Анастазія і Михайло Пирський
Катерина і Пилип Шперун
Товариство за Патріярхальний Устрій Відділ Льос Анджелес
Товариство за Патріярхальний Устрій Відділ Північної Каліфорнії
Андрій Яріш.

Комісія Патріяршого Фонду — Товариства ,,Св. Софія'' взиває всіх ставати в ряди Фундаторів — будівничих постійного Патріяршого Фонду. Хто складе тисячу долярів на Патріярший Фонд — Т-во Св. Софія, одержить грамоту.

Постійний Патріярший Фонд — це бути чи не бути наших Патріярших надбань. Постійний Патріярший Фонд — наша відповідь ворогам Патріярхії УКЦ.

В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БОГДАНА КРАВЦЕВА І ОСИПА СТЕЦУРИ

Курінний провід Великого Племени „Лісових Чортів" повідомляє, що в другу річницю смерти членів цього 3-го Куреня Уладу Пластунів Сеніорів св. п. Богдана Кравцева і св. п. Осипа Стецури цієї суботи, 19-го листопада, в год. 11-ій рано в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., буде відправлена Заупокійна Літургія, а відтак Панахида на могилах Покійних на українському православному цвинтарі в тій же місцевості. Богослуження відправить о. протопресвітер Артемій Селепина, член 3-го Куреня УПС.

П О Д Я К А

ВЕЛЬМИШАНОВНИМ
Д-Р ДЕНИСОВІ Й МИРОСЛАВІ СТАХІВ
щиро дякуємо за труд і зразкове переведення у Йонкерсі, Мистецької виставки вишивок

„УКРАЇНА У ВИШИВЦІ"

та бажаємо дальших успіхів у праці для збереження української спадщини, неприйнятий гонорар 50.00 дол. пересилаємо по 25.00 дол. на видавництво пластоового журналу „ Юнак" і сумівського „Крилаті".

За Комітет влаштування виставки:
Ірина Г. Іванчишин — Пластприят
Наталка Немержинська — Осередок СУМА
Богдан Вітюк — Батьківський Комітет Школи Українознавства в Йонкерсі

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра ОЛЕКСАНДРА СУШКОВА
на Гарвардський Центр Українських Студій
100.00 доларів складають
Христина і Ярослав ВОЄВІДКИ

Замість квітів на могилу
сл. п. АНТОНІНИ ШОЛДРА
складає на цілі НТШ в ЗСА
суму 10.00 дол.
Ню Йорк — Діонісій ШОЛДРА

З глибоким смутком повідомляємо Рідних і Знайомих, що дня 11 листопада 1977 р. відійшов у Вічність на 97-му році життя наш Незабутній Чоловік, Батько і Дідо

бл. п.

РОМАН ІЩУК

кол. педагог і кооператор

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, о год. 7-ій ввечорі в заведенні Fluehr, 5401 Rising Sun Ave. Philadelphia, Pa.

В суботу, 19-го листопада 1977 р., о год. 8-ій вранці переніс Тлінних Останків з того ж заведення до церкви Христа Царя, Каюга і 16 вул. і Заупокійна Служба Божа.

Після Служби Божої від'їзд на український православний цвинтар св. Андрія в Савт Бавнд Брук.

В глибокій печалі:
НАДІЯ ІЩУК — дружина
НАТАЛІЯ ПАЗУНЯК і МАРІЯ ВАРВАРІВ — дочки з родиною

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 14-го листопада 1977 р. по короткій і важкій недузі, відійшов у Вічність на 57 р. життя наш Найдорожчий Муж, Батько і Дідо

бл. п.

ВАСИЛЬ ЛУЩИК

родом із села Бишків, пов. Рава Руська, Україна

ПАНАХИДИ відбудуться в четвер 17 і в п'ятницю, 18 листопада о год. 7:30 веч. в похоронному заведенню П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 19-го листопада о год. 9-ій рано з того ж заведення до церкви св. Юра, а відтак на український православний цвинтар в Савт Бавнд Бруку.

Горем прибиті:
дружина — ПАРАСКЕВІЯ
сини — ПАВЛО з родиною,
ВОЛОДИМИР з родиною
ЮРІЙ і ІВАН
та ближча родина в Україні і друзі в Америці.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. мгр прав РОМАНА КЕКІША
зложили на будову церкви св. Юра в Ню Йорку:

Адв. Роман Гуглевич	$ 50.00
Мирон і Іванна Бучак	50.00
Евгенія Корчинська	50.00
Мільдрет Філліпп	15.00
Д-р Александер і Дада Слоневські	50.00
На Український Науковий Інститут в Гарварді:	
Юрій і Анна Лопатинські	50.00

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 12-го листопада 1977 р. по тяжкій і довгій недузі на 60 році життя, упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий Чоловік, Батько і Брат

бл. п.

ВАСИЛЬ ЯКИМІВ

народжений в селі Чернів, пов. Товмач дня 10 лютого 1917 р.

ПАНАХИДИ були відправлені в похоронному заведенні Музика і Син в Чікаґо, Ілл. в днях 13 і 14 листопада 1977 року.

ПОХОРОН відбувся в вівторок, 15 листопада 1977 р. з української католицької церкви св. Йосифа, на цвинтар св. Миколая в Чікаґо, Ілл.

В глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
доньки — ДЕЯНА і ЛЕСЯ
брат — МИХАЙЛО — Чікаґо
брат — ВОЛОДИМИР, Трой, Н. Й.
сестри — ОЛЬГА, КАТЕРИНА, СОФІЯ і РОЗАЛІЯ в Україні.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Кузинки
сл. п. д-р НЕОНІЛІ ПЕЛЕХОВИЧ ГАЙВОРОНСЬКОЇ
складає на цілі НТШ в ЗСА
суму 50.00 дол.
Проф. д-р Марія ОВЧАРЕНКО
Чарльстон, Ілл.

П О Д Я К А

Цією дорогою складаємо щиру подяку, Рідні, Приятелям і Знайомим що зложили нам співчуття, особисто, листовно, чи телефонічно та жертвували на Служби Божі, квіти і грошеві датки на добродійні цілі з приводу болючої втрати нашого Дорогого Мужа, Батька, Сина, Зятя і Брата

сл. п. МИХАЙЛА КОЦКА

В першу чергу складаємо нашу щиру подяку Отцям ЧСВВ з парохії св. Юра в Ню Йорку за відправи панахид і похорону. Щира подяка д-р Р. Гуглевичеві, інж. Е. Івашкові і інж. Б. Качорові за зворушливі прощальні промови по панахидах.

Також складаємо подяку п. К. Василикові за прощальне слово над могилою. Дякуємо інж. М. Шпонтакові, інж. Л. Борщеві, п. І. Голубові за звеличення пам'яті Покійного на поминках за Його непересічну громадську працю.

Щира подяка членам хору св. Юра і ВШ паням ОЖ ОЧСУ. Дякуємо похоронному заведенні п. П. Яремі в Ню Йорку за переведення похоронів.

Дякуємо всій нюйоркській Громаді, що так численно взяли участь в панахидах і похороні. Нехай Всевишній Господь винагородить Вашу відданість, труд і пожертви.

Горем прибиті — Дружина, Діти і Тесть

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра ОЛЕКСАНДРА СУШКОВА
складають 25.00 дол. на
Гарвардський Центр Українських Студій
Оксана і Володимир КЕЦАЛИ
Торонто, Канада

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої нам
бл. п. СЛАВИ ҐУБЕРНОВИЧ
складаємо 50.00 дол.
на Патріярший Фонд
Люба і Зенон ЦІХОВЛЯС з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. о. крилошанина ПЕТРА ЧАВСА
складають на цілі НТШ в ЗСА
суму 20.00 дол.
Уляна і Олег ОМЕЦІНСЬКІ
Коговс, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. о. крилошанина ПЕТРА ЧАВСА
складають суму 25.00 дол.
на цілі НТШ в ЗСА
Ізабелла і Зенон ОМЕЦІНСЬКІ
Рочестер, Н. Й.

В пам'ять Небуденної Людини
сл. п. ІВАНА ВОЛОДИМИРА КОБЗЯРА
25.00 дол.
на Патріярший Фонд
складає
д-р Ірина КРАМАРЧУК

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Незабутньої СЕСТРИ

бл. п.

ОЛІ ТАРАТУЛА
(Німилович)

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА
18-го листопада 1977 року
яку відправить о. Боднар.
у Клівленді, Огайо.

Проситься всіх про молитви.
ЯКІВ НІМИЛОВИЧ — брат з Родиною

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА
повідомляє Членство і Прихильників вільної української науки, що 5-го листопада 1977 р., відійшла у Вічність

сл. п. д-р
НЕОНІЛЯ ПЕЛЕХОВИЧ ГАЙВОРОНСЬКА

дружина композитора і дириґента УСС-ів Михайла Гайворонського, членка і меценатка НТШ, яка даруючи свою бібліотеку та великі грошеві пожертви, причинилася до успішного розвою НТШ в ЗСА.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійної складаємо щирі слова співчуття.

ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

повідомляє, що

26-27 листопада 1977 року *відбудеться* **в Ню Йорку в готелю Валдорф Асторія — 301 Парк Авеню**

V ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД ОЖ ОЧСУ

ПРОГРАМА:

Субота, 26 листопада 1977 р.

Реєстрація Делегатів — год. 8:30-10:30 рано
Відкриття З'їздів Об'єднання Жінок ОЧСУ і ООЧСУ
Молитва — год. 10:00 рано

1. Вибір Президії З'їзду
2. Прийняття порядку нарад З'їзду
3. Відчитання й прийняття протоколу 4-го З'їзду ОЖ ОЧСУ
4. Вибір Комісій З'їзду: Мандатно-верифікаційної; Номінаційної; Резолюційної; Господарчо-фінансової; Пресово-інформаційної
5. Звіти: Головної Украви; Організаційного Суду; Контрольної Комісії
6. Звідомлення Мандатно-верифікаційної Комісії

Перерва

7. Дискусія над звітами
8. Уділення абсолюторії Головній Управі ОЖ ОЧСУ

Год. 7:00 веч. —

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

Неділя, 27 листопада 1977 р.

1. Звіти Комісій — год. 9:00 рано
2. Дискусія над звітами
3. Схвалення Резолюцій
4. Затвердження бюджету ГУ ОЖ ОЧСУ на 1978-1980 рр.
5. Доповідь Дост. **ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА**, Голови Проводу ОУН і **Мгр СЛАВИ СТЕЦЬКО** — год. 1:00 по пол.

„Воююча Україна і вільний світ".

6. Вибори Керівних Органів ОЖ ОЧСУ: а) Головної Управи; б) Організаційного Суду; в) Контрольної Комісії
7. Внески

Закриття З'їздів Об'єднання Жінок ОЧСУ і ООЧСУ — представлення Голів і Членів нових Керівних Органів.

Замість квітів на могилу
бл. п. Д-ра ОЛЕКСАНДРА СУШКОВА
складаю 25.00 дол. на Фонд Українських Студій при Гарварді

Родині Покійного висловлюю щире співчуття

Д-р Богдан ҐАРБОВСЬКИЙ з Родиною

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 15-го листопада 1977 року, по короткій недузі, відійшов у Вічність, на 79-му році життя, наш Найдорожчий БАТЬКО І БРАТ

бл. п. ОРЕСТ ВИСЛОЦЬКИЙ

б. начальник стації в Самборі.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 19-го листопада 1977 р., з похоронного заведення Литвин і Литвин, о год. 9:15 ранку, на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дочка — ІРЕНА ЛИТВИН з чоловіком ЮРІЄМ
сестра — ГАЛИНА в Польщі
Ближча і дальша Рідня в Америці

У світлу пам'ять Дорогого нам
Д-РА ОЛЕКСАНДРА СУШКОВА
що недавно відійшов у Вічність, складаємо 100.00 дол. на Фонд Українських Студій при Гарвардському університеті

Юлія СОСЬ
Лідія та Микола БУЛЬБА
Уляна та Іван СОСЬ
Таня та Андрій ВИТВИЦЬКІ
Іванка та Нестор ОЛЕСНИЦЬКІ

Управа Українського Народного Дому в Ірвінґтоні-Нюарку
в глибокому смутку повідомляє своє Членство й Українське Громадянство, що 13-го листопада 1977 р., ненадійно, відійшов у Вічність, на 60-му році життя

бл. п.

ЛЮДВИГ МИГАЛЬ

довголітній член і працівник Народного Дому в Ірвінґтоні-Нюарку, Н. Дж.

ПОХОРОНИ відбулися в четвер, 17-го листопада 1977 року з церкви св. Івана Хрестителя, на цвинтар Голливуд в Юнійон, Н. Дж.

Опечаленій ВШ. Дружині, Дітям і всій Родині, складає вислови співчуття —
Управа і Дирекція УНДому, Ірвінґтон-Нюарк

ПОВІДОМЛЯЄМО РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ, ЩО

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА на МОГИЛІ

НАШИХ ДОРОГИХ МАМ

бл. п. ЕВДОКІЇ СІРЕНКО
і
бл. п. СЕРАФИМИ БИХ

відбудеться

в суботу, 19-го листопада 1977 року, о год. 9:30 ранку
на українському православному цвинтарі
св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Д-р МИРОСЛАВ БИХ — син і зять
НІНА — дочка і невістка
ЛЯРИСА І БОРИС — внуки

УНІКАЛЬНА КНИГА

(Закінчення на ст. 2-ій)

віку дуже активним членом лівоспрямованої радикальної партії, але однорічний побут у Канаді і те, що він там побачив, а головно те, що принесли йому в його свідомість кількалітні роздуми з приводу катастрофи нашої державности, привело до повної зміни його дотогочасних поглядів. Він заякорив свій світоглядовий човен на берегах консервативної і монархічної пристані і при них залишився до смерти.

За час між 1923 і 1927 рр., Назарук був не тільки редактором „Січі" (пізніше теж „Америки"), але також стимулятором і фактичним організатором Січової Організації, зложеної майже поголовно з робітничої молоді. Під впливом редагованої Назаруком газети, завдяки його особистим живим зв'язкам з січовиками та під впливом частих вічових виступів, під час яких Назарук розправлявся гостро й бистроумно з большевицькими агітаторами, які вешталась між нашою робітничою молоддю, — це молоде українське робітництво захопилося політичними ідеями В. Липинського настільки, що в 1925 році ціла Січова Організація ЗСА і Канади (17 тисяч членів) склала присягу вірности гетьманові Скоропадському, який тоді перебував в Берліні. Хоча В. Липинський звертав Назарукові неоднократно увагу, що він у занадто швидкому темпі переводить Січову Організацію на політичні гетьманські позиції, не закріпившись організаційно в терені, то все ж великі пропагандивні й організаційні успіхи Назарука, саме в робітничому середовищі, потверджували попередні опінії Липинського про Назарука, як надзвичайно талановитого трибуна й популяризатора ідей, журналіста, вічевого полеміста і масового організатора. І це викликало навіть подив у Липинського.

В 1927 році Назарук переїжджає на постійний побут до Львова, де стає начальним редактором католицького півтижневика „Нова Зоря", спонзорованого тодішніми галицькими єпископами Григорієм Хомишином і Йосафатом Коциловським. З переїздом Назарука до Львова, Липинський намагається бути й далі його політичним ментором, але Назарук не вдоволявся на довшу мету становищем послушного учня. Він найшовся в орбіті українських політичних і світоглядових розгривок, у яких він грав одну з передових роль, яка не завжди йшла по лінії плянів та ідеологічних напрямних Липинського. Це стало початком тріщини в їхній довголітній дружбі. Ця тріщина поглиблювалась щораз більше, закінчившись остаточним розходженням, передусім у тактичних питаннях. До розриву спричинилися не тільки розходження в підходах до практичних питань, що їх несло повсякденне політичне життя в Галичині кінцевих 1920-их років, але великою мірою теж хронічне нездужання Назарука (цукриця) і Липинського (туберкульоза) та підсичувана ними нервозність, а також неоднакова в обидвох політична, побутова й товариська культура та традиція і темперамент. Одначе, все те не змінило оцінок та основного відношення Назарука до Липинського.

Не цілий рік після розриву (1930), на вістку про смерть Вячеслава Липинського (14 червня 1931) — Назарук написав великий некролог своєму вчителеві, вміщаючи його як вступну статтю у „Новій Зорі" з дати 21 червня 1931. Некролог починається словами: „Відійшов від нас той, що хотів з нас зробити велику і сильну державну націю", а далі йшли узасаднення цього твердження. Кожного року писав Назарук статті присвячені Липинському в рокові дні його життя, творчости, чи фізичної смерти. В червні 1939 р., напередодні Другої світової війни, писав Назарук востаннє про Липинського в „Новій Зорі": ...„Не може бути сумніву, що Липинський се найбільший з політичних мислителів нашої землі, що черга на зрозуміння його ще прийде. Ще здійсняться величаві замисли його".

Цей постійний глибокий поклін Осипа Назарука в бік Липинського відмітив також редактор Лука Луців у своїй рецензії.

***

Серед різних видань, що появляються на українському книжковому ринку в ЗСА і Канаді — книжка листів О. Назарука до В. Липинського, як і всі попередні видання Інституту Липинського відрізняється не тільки своєю змістовною якістю, але також дбайливістю редакції та графічним оформленням чим вони не уступають у нічому чужомовним науковим книжковим публікаціям типу. Ця унікальна інституція становить приклад, як можна без крикливої реклями та без простягання рук до громадянства по гроші здійснювати науково-дослідну й видавничу діяльність на належньому рівні, у невідрадних, здавалося б, еміграційних обставинах.

КРАЙ ТА ЕМІҐРАЦІЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

го Державного Центру УНР на чужині, який є єдиним продовжником державного леґалізму, — нам треба заповняти конструктивною працею установи й організації, творити такі тривкі культурні цінності, що їх не можна творити в Україні (особливо друкувати такі книжки, що їх там не можна видавати), нам треба вперто й наполегливо приєднувати для української визвольної справи чужинецький світ, — нам треба стежити за подіями в Україні і вивчати їх, але не спускати з очей наших власних окремих цілей, нашої власної місії.

Скажете: люди можуть мати різні погляди і обмін думками нікому ще ніколи не зашкодив. Але коли йдеться про розгляд проблеми краю та еміґрації, то тут не може бути баламутства, що завдання краю і еміґрації тотожні, що тотожними є методи, що їх еміґрація має пристосовувати до „процесів" в краю. Такі баламутні теорії можуть цілком занархізувати єдиний фронт всіх вільних українців. Ті, які проповідують тезу, що ми повинні утотожнювати себе з земляками в Україні, які признають базу леґалізму, це не гірші від тих, які таку тезу відкидають і вважають її за баламутну і шкідливу. Шкідливу тому, що логічно, послідовно, солідаризуючись із леґалістичним підходом земляків в Україні, які не можуть мати іншого підходу, — ми дійшли б до заперечення нашого світогляду, що УССР це колонія Москви і що УССР це тільки вивіска, потрібна займанцеві. Всі ми безумовно бажали б собі, щоби режим в Україні покращав. Усі ми бажали б, щоби відносини в УССР стали бодай такими, якими є в сателітській Польщі чи Мадярщині, де існують куди кращі умовини культурного розвитку і де „легше жити". Алеж це не є ціллю політичної еміґрації. Її ціль — відзискання втраченої державности. Коли ми чуємо пораду, що треба „стимулювати визвольні процеси в Україні" — то найкращим стимулюванням тих процесів є заперечування будь-якого леґалізму влади в Україні. Щиро бажаємо нашим братам і сестрам, які, виходячи з леґалістичної бази, борються за покращання долі України. Але нам невільно визнати ту леґалістичну базу, бо це заперечило б рацію самого існування вільної громади, як політичної еманації поярмленої батьківщини. Всі політичні еміґрації усіх народів були максималістичні — і наша не може бути іншою.

ПАМ'ЯТИ ДЕРЖАВНИКА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

них розходжень з Покійним.

Діяльність, зв'язана в той чи інший спосіб з СВУ в Україні, не могла не вплинути на те, що проф. В. Плющ був таки ідейно зв'язаний, власне з Українською Народною Республікою. Бо якби не задивлятися на СВУ в Україні в 20-их роках, але фактом є, що ця організація була ідейно пов'язана саме з УНРеспублікою. До її провідних діячів належали члени кількох головних партій, що діяли за доби УНРеспубліки: Українська Радикально-Демократична Партія, Українська Соціял-Демократична Робітнича Партія, Українська Партія Соціялістів-Революціонерів і Українська Партія Соціялістів-Самостійників. В проводі СВУ були колишній прем'єр УНРеспубліки В. Чехівський і два колишні міністри С. Єфремов і А. Ніковський. А всі інші діячі СВУ були так чи інакше пов'язані з УНРеспублікою. Тому проф. В. Плющ, ставлячись з великою пошаною до СВУ в Україні не міг не мати позитивного наставлення до УНРеспубліки взагалі і, зокрема, до її Державного Центру в екзилі.

Хто ставиться позитивно до УНРеспубліки, той також позитивно ставиться до бл. п. Симона Петлюри і навпаки. Покійний Професор ставився дуже позитивно до нашого покійного Вождя, Симона Петлюри. В 1974 році, на запрошення Товариства Сприяння Українській Національній Раді, він виголосив доповідь в річницю смерти Головного Отамана в Мюнхені. Ця доповідь появилась друком у кількох пресових органах. Ідучи за своєю ідеєю потреби всенаціональної консолідації, проф. Плющ, описуючи епохальну ролю Симона Петлюри, висловлює погляд, що Петлюра був найвищим в новітній українській історії. Він бо, Петлюра, започаткував державницьку боротьбу, а всі пізніші наші державницькі змагання були вислідом того, що започаткував Петлюра. Отже, Коновалець, Мельник, Бандера, Чупринка і інші — це були ті, які йшли за прикладом Петлюри. І в цьому, в бажанні звести все під, так би мовити, еґіду Петлюри, появляється знову бажання бл. п. В. Плюща здійснити оту всенаціональну консолідацію.

Незадовго до смерти, здоров'я проф. Плюща нібито покращало. Я саме був в Америці, коли Покійний відбув розмову — десь на початку листопада 1976 року — з головою Виконавчого Органу УНРади д-ром Леонтієм, кажучи йому, що він почуває себе краще і хоче запроєктувати деякі акції національно-політичній діянці. Говорив Покійний, що хоче для запропонування деяких проєктів зустрітися з д-ром Леонтієм і зі мною після мого повороту з Америки.

Я повернувся з подорожі 16 листопада 1976 року. Ще на летовищі довідався і про цю розмову між покійником і д-ром Леонтієм, і про те, що проф. В. Плющ раптово занедужав та перебуває в шпиталі. Та це не було все: увечері до мене дійшла гнітуча віста, що того ж дня, 16 листопада, проф. Плющ помер. Я отже не знаю, про що Покійний хотів говорити зі мною і які пропозиції ставити.

Бл. п. проф. д-р Василь Плющ був великим українським патріотом-державником, толерантною людиною до всіх своїх земляків, справді людиною великого розуму і великого маштабу. Він інпонував навіть своєю зовнішністю: виглядав як аристократ, як людина, що належить до провідної верстви, до еліти. Його смерть — це велика втрата для всіх українців. Я з задоволенням стверджую, що перебував з Покійним у приязних відносинах.

РОЗМОВИ ПРО УКРАЇНСЬКО...

(Закінчення на ст. 2-ій)

Міннесоти, де завдяки згаданому проф. А. Грановському постав великий варстат праці — архів для студій над українською та іншими етнічними групами в ЗСА, або подібним архівам при Гарвардському університеті та іншим подібним інституціям. Це виходить зі завдань УАФ, яка стане фундацією фундацій, що ними стали згадані вгорі польська, литовська, жидівська та інші національні фундації етнічних груп в ЗСА, які випередили нашу УАФ на багато років. До приділу прибутків стипендистам покликана окрема Комісія, передбачена статутом.

Питання: Хто може бути членом УАФ?

Відповідь: Стаття 2-га статуту Фундації постановляє, що членом УАФ може стати кожна фізична особа, корпорація, трест, організація, установа і т. п., яка пожертвує готівкою або у виді якоїсь даровизни на суму 500 дол. Це дасть такому жертводавцеві право голосу на річних загальних зборах Фундації. У загальному члени УАФ діляться на 3 категорії: 1/ Члени-прихильники, які вкладають до Фундації від 1 дол. до 500 дол. 2/ Активні члени, які вложили суму 500 до 5,000 дол. 3/ Члени-фундатори, які вложили суму 5,000 дол. і більше.

Питання: Яке Ваше побажання до українського громадянства?

Відповідь: Мавши таку першу на терені Америки публічну українську Фундацію, ми українці повинні старатися, щоби ця наша УАФ перетворилася за допомогою і при підтримці громадянства масовими і щедрими пожертвами на її фонд, в могутню українську національну економічно-фінансову базу, в якій буде збиратися залізний капітал, що ніколи не буде нарушений, а з його відсотків, наче з невичерпаного джерела, будемо черпати фонди для необхідних потреб української науки і культури. Адреса УАФ:

Ukrainian American Foundation
2054 West Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622
Tel.: (312) 278-6455

Соліст Василь Мельничин і вокальний ансамбль „Намисто" виступлять в Ірвінґтоні

Василь Мельничин, оперовий та концертовий соліст

Ірвінґтон (І. Г.). — Оперовий соліст-тенор Василь Мельничин, який тепер живе в Франкфорті в стейті Кентакі і вокальний ансамбль „Намисто" із Вашінґтону виступлять 20-го листопада ц. р. в Ірвінґтоні на бенкеті, що відбудеться з нагоди святкування Золотого Ювілею і посвячення нових заль Українського Народного Дому.

Пан Мельничин студіював спів в Мюнхені в проф. Е. Домберґер, в Музичному коледжі та в Римі у світової слави проф. Тіто Шіпа.

Після закінчення школи співу в Римі, Василь Мельничин співав у головних ролях в операх, як: „Ріґолетто", „Тоска", „Кавалерія Рустікана", „Ля Травіята", „Фледермаус" та в інших. Музичні критики у Відні, Римі, Вінніпезі, Чікаґо та в містах стейту Кентакі постійно відмічували красу його голосу та вмілість інтерпретації.

Українці Нюарку-Ірвінґтону матимуть нагоду послухати співу видатного видатного соліста при фортепіяновому акомпаньяменті проф. Галі Клим, та прекрасний вокальний ансамбль „Намисто", які виступлять у мистецькій програмі бенкету Українського Народного Дому.